

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, GEGUŽĖS - MAY 6, 2006

Vol. XCVII Nr. 88

D. Cheney kritika rodo JAV nepasitenkinimą

Kremlius pasipiktino D. Cheney kalba.

7newwonders nuotr.

Washington, DC, gegužės 5 d. („Interfax“/BNS) — Vakarų spauda pažymi, kad JAV viceprezidento Dick Cheney kalba, kurią ketvirtadienį jis pasakė tarptautinėje konfe-

rencijoje Vilniuje, rodo vis didesnę Washington nepasitenkinimą Maskva.

„Jau pats Cheney sprendimas atvykti į Lietuvą buvo signalas

Rusijai, — rašo dienraštis „The Washington Post“. — Baltijos jūros ir Juodosios jūros šalių demokratiškos vadovų susirinkimas Vilniuje yra tokio lygio, į kurį dažniausiai atvyksta valstybės sekretoriaus padėjėjas“.

Rodo administracijos požiūrį

Išdėstydamas viceprezidento kalbą laikraštis atkreipia dėmesį į tai, kad jis „apkaltino Rusiją neteisingai ir nederamai apribojant savo žmonių teises ir naudojant naftą ir dujas kaip įrankį gretimoms šalims bauginti ir šantažuoti“.

„Tokie renginiai paprastai erzina Rusiją, kuri juos vertina kaip priešiškus“, — pažymi „The Washington Post“.

Laikraštis „The New York Times“ rašo, jog „Cheney pastabos, kurios, kaip teigia oficialūs asmenys Washington, buvo kruopščiai pa-

svertos ir, matyt, atspindi dabartinę administracijos požiūrį į Rusiją“.

„Jos tikriausiai numato naujas gaires santykiuose, kurie darosi vis labiau įtempti ir, galimas dalykas, bus dar labiau įtempti ateinančiais mėnesiais“, — rašo dienraštis.

„Šie žodžiai buvo pasakyti esant didžiausiam tarptautiniam susipriešinimui dėl Irano branduolinės programos, per kurį JAV mėgino užsitikrinti Rusijos paramą, kad būtų galima

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Iš ateitininkų veiklos.

Kas plaukioja palaidoje baloje?

Netikras jubiliejus.

Vasario 16-osios gimn.

direktorius pasisako.

Menas, literatūra ir mokslas.

Dr. Albinas Šmulskštys.

Apie rangovus ir klientus.

Jaunimo choras

„Atžalynas“

Pavasarejant dangui.

Viva PL centras!

Lietuviai ir krepšinis.

Valiutų santykis

1 USD — 2.722 LT

1 EUR — 3.452 LT

Socialdemokratai palaikys V. Muntianą

Vilnius, gegužės 5 d. (BNS) — Premjeras Algirdas Brazauskas mano, kad jei Darbo partija inicijuotų buvusio bendražygio Viktoro Muntiano nuvertimą iš Seimo pirmininko posto, socialdemokratai jį palai-kytų.

Neseniai Seimo pirmininku išrinktas V. Muntianas šią savaitę pareiškė pasitraukiantis iš Darbo partijos bei prisijungiantis prie tik ką nuo Darbo partijos frakcijos Seime atskilusių septynių „darbiečių“, kurie įkūrė Pilietinės demokratijos

frakciją. Tačiau ši frakcija deklaruoja paramą dabartinei Vyriausybei.

Valdantieji socialdemokratai norėtų pasiūlyti šiai frakcijai susitarimą.

Žurnalistams pasiteiravus, ar šiai naujai politinei jėgai būtų siūlomi atitinkami postai, premjeras teigė nenorintis skubinti įvykių.

„Partijos vadovybė priejo prie išvados, kad mes neskubinsime įvykių. Tegul žmonės diskutuoja. Visa situacija turėtų stabilizuotis“, — dėstė jis.

Iš Darbo partijos pasitraukė daugiau nei 400 narių

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) — Iš Darbo partijos (DP) Kėdainių ir Kauno rajono skyrių ketvirtadienį pasitraukė 433 šių skyrių nariai. Iš partijos ketvirtadienį galutinai pasitraukė ir vienas jos kūrėjų Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas.

Iš Kauno rajono skyriaus ketvirtadienį pasitraukė 146 buvę „darbiečiai“, t.y. daugiau nei pusė aktyvių šio skyriaus narių.

Perpus sumažėjo ir DP Kėdainių skyriaus aktyvių narių skaičius. Ketvirtadienį iš partijos išstojo 287 šio skyriaus nariai.

Nors Kėdainių skyriuje iš viso yra per 800 narių, tačiau neišvykusių ir veiklių narių yra apie 450.

Pasak V. Muntiano, ketvirtadienį atsistatydino ir visa Kėdainių skyriaus taryba, partijoje liko tik 3 jos nariai.

V. Muntianas teigė kviesiąs išėjusius iš Darbo partijos burtis į naują partiją, kuri esą gali būti steigiama artimiausiu metu.

Ketvirtadienį DP Kėdainių skyriaus tarybos posėdyje dalyvavo ir partijos vadovas Viktoras Uspaskichas.

Iš Darbo partijos pasitraukusi Kėdainių merė Nijolė Naujokienė teigė, jog V. Uspaskichas nebandė pasitraukiančiųjų įkalbėti likti.

Kauno rajono skyriaus pirmininkas Andrius Ūsas ketvirtadienį teigė pirmiausia pats paskelbęs apie savo

Nukelta į 6 psl.

Kancleris liudijo komisijai

Vilnius, gegužės 5 d. (BNS) — Vyriausybės kancleris Antanas Zenonas Kaminskas apie tai, jog Vyriausybės akcinė bendrovė imdama paskolą ikeis prezidento gyvenamą namą, sako sužinojęs „po visko“.

„Apie tai, kas bus konkrečiai ikeista, aš nežinojau. Buvo akcinių susirinkimas, kad būtų duotas leidimas ikeisti didesnę dalį turto, reikalingą gauti kreditą. Įvertinimas ir parinkimas turto turėjo būti derybose su banku ir tai tvirtinti turėjo bendrovės valdyba“, — penktadienį po statybas Turniškėse tiriančios Seimo komisijos posėdžio sakė A. Z. Kaminskas.

Penktadienį liudydamas komisijos posėdyje Vyriausybės kancleris gynė ir premjero Algirdo Brazausko mundurą — sakė, jog premjeras apie skandalinę prezidento gyvenamojo namo ikeitimą nebuvo informuotas.

Į klausimą, ar Vyriausybės akcinės bendrovės Turniškėse vykdoma veikla domėjosi premjeras, kancleris

Antanas Zenonas Kaminskas
Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

atsakė neigiamai.

Vyriausybės kancleris taipogi tvirtino, jog kito būdo Prezidentūrai perimti prezidento gyvenamą namą, kaip jį išpirkti iš Vyriausybės kanceliarijos akcinės bendrovės, nebuvo.

Prezidentūra namą išpirko už dvigubai didesnę nei likutinę vertę sumą.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-05-06

May 6, 2006

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S63 P5 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

Ateitininkams vadovaus... menas!

Pereitą šeštadienį, balandžio 29 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, naująją Š. Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkę buvo paskirta dailininkė, daugelio ateitininkų leidinių viršelių iliustratorė, **Danguolė Kuolienė iš Bostono.**

Lietingą popietę susirinko posėdžiauti buvusi ŠAAT valdyba su ką tik išrinktąja. Buvo pranešta, kas nuveikta per pastaruosius trejus metus ir ko naujai valdybai tikėtis.

Naujai išrinktoji ŠAA Taryba pareigomis pasiskirstė šitaip: pirmininkė. Danguolė Kuolienė, vicepirmininkas Algis Norvilas, sekretorius Aldas Kriaučiūnas, išdinininkas Aloyzas Pakalniškis ir nariai: ses. Margarita Bareikaitė, Birutė Bublienė, Loreta Grybauskienė, Rasa Narutytė-Kasniūnienė, Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Pranas Pranckevičius, Kazys Razgaitis ir Virgus Volertas. Kandidatė Marytė Viliamienė. Naujoji valdyba pakvietė į ŠAAT dvasios vadovus kun. Kęstutį Trimaką ir į patarėjas buvusią ŠAAT pirmininkę Nijolę Balčiūnienę. Tarybos kadencija tęsis trejus metus — nuo 2006 iki 2009 m.

Dvi Š. Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkės: buvusioji Nijolė Balčiūnienė ir naujai paskirta Danguolė Kuolienė.

Nuotrauka Kazio Razgaičio

Meilė nepamatuojama, bet Dirsytės peticijų susidarė šeši svarai

„Kur bebūnu, prašau pasirašyti kai susirenka būrys...“ — Kun. Kęstutis Trimakas

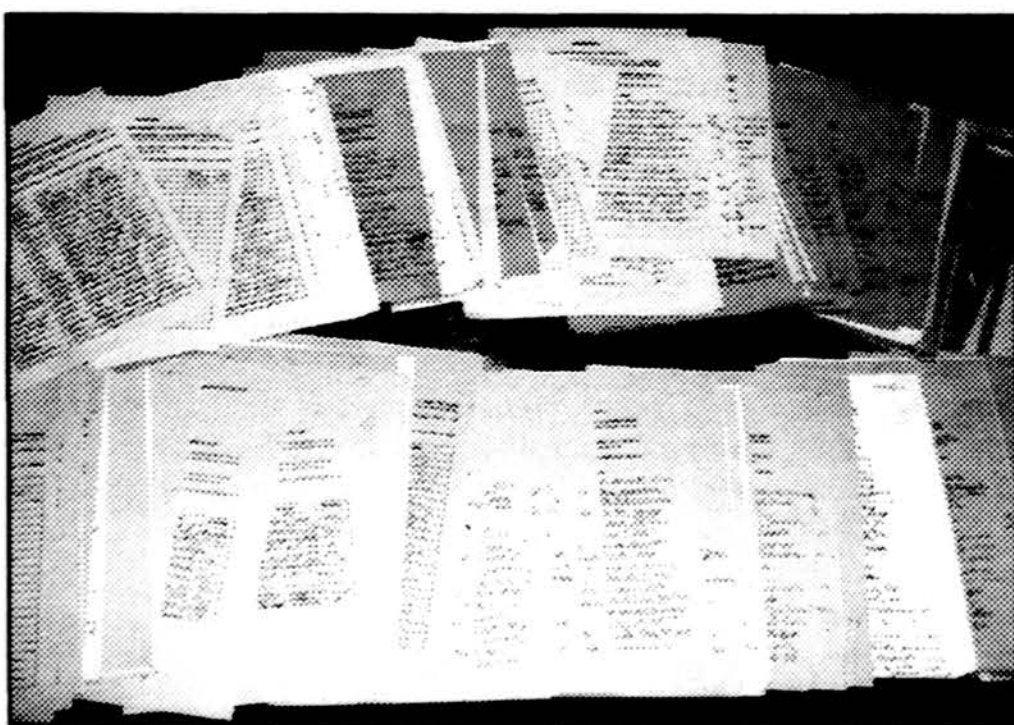
„Ant savo stalo radau dar 284 parašų... Su šiais parašais man rodos, kad būsime surinkę per 1,000 parašų per vieną dieną. Turėsiu vaikams „užfundyti“ ledų!“ — Petras V. Kisielius

„Siunčiu peticijas, pasirašytas Kennebunkport stovykloje...“ — Nijolė Balčiūnienė

Tai ištraukos iš 18 laiškų, poros metų bėgyje gautų kartu su Adelės Dirsytės peticijomis. Atėjo laikas sukaupiant peticijas nuvežti į Lietuvą. Iki 2005 m. rugsėjo 1 d. peticijų rinkimo punkte buvo gauti 7,398 parašai. Tad iki 10,000 dar trūksta 2,602 parašų. Reikia tikėti, kad padidintos pastangos Lietuvoje šį skaičių pasieks. Peticijos bus įteiktos Lietuvos Respublikos prezidentui, Seimo pirmininkui ir ministrui pirmininkui Ateitininkų kongreso proga šią vasarą Lietuvoje. Peticijas pasirašiusieji prašo greitai laiku sudaryti galimybes surasti Adelės Dirsytės palaikus Sibire ir juos grąžinti į Lietuvą. Peticijoje primenama, kad Adelė Dirsyte buvo areštuota už savo religinę ir tautinę veiklą 1946 metais, buvo ištremta į Sibirą ir ten kankinama. Ji mirė 1955 m. Chabarovsko kalėjimo ligoninėje Sibire. Peticija baigiama šiais žodžiais: „Šiuo metu vyksta byla paskelbti ją Lietuvos šventąja. Jos palaikų grąžinimas stiprintų viso pasaulio lietuvių tautinę bei religinę sąmonę“.

Peticijų vajeaus proga susilaukta

dayg siuntų su peticijomis. Jos buvo gautos per Nijolę Balčiūnienę, Teresę Landsbergienę, Petrą V. Kisielių, Bronislovą Lataką, Praną Zaranką, kun. Kęstutį Trimaką, Ritą

Šie peticijų lakštai netrukus keliaus į Lietuvą. Juos nufotografavo Kazys Razgaitis pereiną savaitgalį Ateitininkų namuose, Lemonte.

Kondrotaitė, Kazį Razgaitį, Rimą Cibą, Vincą Kolyčių, Žibutę Vaičiūnienę ir Dalilę Polikaitienę. Atsiprašau, jeigu ką netyčia praleidau. Du iš siuntėjų yra iš Lietuvos, du iš Kanados, o likusieji iš Amerikos.

Šis peticijų vajeaus visuomenei priminė Adelės Dirsytės kilnią as-

menybę. Daugelis apie ją sužinojo pirmą kartą. Šiame vajuje buvo sutelkta daug pastangų, daug ryžto ir meilės. Teisingai sakoma, kad meilės negalima pamatuoti. Tačiau, meilės pavyzdį sekdami, peticijų pasirašytojai prirašė šimtus puslapių. Juos visus sudėjus susidaro šeši svarai, arba maždaug trys kilogramai.

Romualdas Kriaučiūnas

Šis straipsnis paimtas iš ateitininkų tinklalapio www.ateitis.org

Ten rasite daugiau R. Kriaučiūno rašinių įvairiom temom.

Peticijų tekstus galima nusikopijuoti iš interneto www.ateitis.org

Uzpildyti peticijos parašų lapai jau telkiami Ateitininkų federacijos raštinėje Lietuvoje (Trakų 12a, Vilnius 01132); Jei nesurastumėte asmens, kuris galėtų jūsų surinktų parašų lapus pervežti į Lietuvą iki liepos 1 d. prašome susisiekti su kun. K. Trimaku, telef. (708) 562-8948.

Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiagą siųsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Vasaros stovyklos Dainavoje

Jaunučių 7/3 - 7/12

Į Jaunučių ateitininkų stovyklą priimami vaikai nuo pirmo iki aštunto skyriaus. Kviečiame registruoti savo vaikus į šią ypatingą stovyklą, kur vaikai galės gražioje gamtoje saugiai paatostogauti, dvasiškai subręsti, kūrybiškai išsireikšti. Registracijos anketas rasite ateitininkų tinklavietėje: www.ateitis.org arba kreipkitės į registratorę Grasilą Reinytę: grasilda@sbcglobal.net ar į JAS CV pirm Laimą Aleksienę, laleksa@ameritech.net

Moksleivių 7/12 - 7/23

Į Moksleivių ateitininkų vasaros stovyklą, Dainavoje priimami moksleiviai nuo 9 iki 12 skyriaus, t.y. tie, kurie šimet baigia 8 skyrių iki tų, kurie dar neįstojo į universitetą. Visą reikiamą informaciją apie stovyklą ir registraciją rasite tinklalapyje www.mesmas.org pasižiūrėjus apie moksleivių stovyklą. Jeigu turėsite sunkumų ar klausimų, prašome kreiptis į registratorę Lionę Kazlauskienę, tel. 781-721-0535 arba el-paštu lione_namie@yahoo.com Galite kreiptis ir į MAS CV pirmininkę Dainę Quinn tel. 708-349-7403 ar el-paštu DLNQ@aol.com

Sendraugų 7/23 - 7/30

Ši itin populiari stovykla, kurioje dalyvauja ištisos šeimos, greitai prisipildo, taigi rengėjai prašo: „nedelsiant registruokitės!“ Stovyklos tema — „Su daina!“ Sendraugiai ateitininkai, norintys dalyvauti, prašome skambinti Rūtai Kulbienei tel. 708-447-7121.

Čikagos ateitininkų šeimos šventė ir Ateitininkų namų gegužinė — birželio 4 d.

9 v. r. Šv. Mišios Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje

10:30 val. Iškilmingas posėdis Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje

12:00 val. Smagi gegužinė Ateitininkų namų sodelyje

— Visi renginiai Lemonte —

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00 • 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00 • 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

NETIKRAS JUBILIEJUS

VYTAUTAS VIŠOCKAS

Labai įspūdingai atėjome į trečiuosius Europos Sąjungos metus. Su viską naikinančia ugnimi, dangų siekiančiais dūmų debesimis. Pavasario pradžia šiam reikalui buvo itin palanki: sausa ir vėjuota. Be didesnių pastangų supleskinome per 50 gyvenamųjų namų bei ūkinių pastatų, paaukojome mažiausiai šešis žmones, sukėlėme 5,000 gaisrų, išdegindami per 27,000 hektarų dirvonuojančių laukų, daug pušynų, miškų. Čirkstelėjai degtuką, ir ugnis sprinterio šuoliais pasileidžia pamiškėmis, pakeleimis, peršokdama net 5 metrų pločio kelius.

Kalbama, kad šitaip ūkininkauti apsimoka: nupjauti pernykštę žolę kainuotų kur kas brangiau, nei 50–500 litų bauda, kurios dažniausiai pavyksta išvengti, nes ne taip paprasta įrodyti, kad būtent tu žolėje knibšdančios gyvybės, žalių pušelių ir eglaičių, mažų kiškių, perincijų paukštelėlių nepagailėjai.

Ūkininkams deginti žolę apsimoka, nes ES reikalauja, kad, norint gauti jos fondų paramą, žemę reikia prižiūrėti. Briuselis gal net neįtarė, kad Lietuvoje taip sumaniai bus šienaujamos pievos: čirkstelėjai degtuką — ir darbas atliktas.

Tarptautinę darbo, darbininkų (vieniuse kalendoriuose rašoma vienaip, kituose — kitaip) dieną Lietuva ištis dirbo. Ne tik „šienavo“ pernykštę žolę, bet ir sodino, sėjo; ypač stropūs savo sklypeliuose miestų pakraščiuose buvo sodininkai, daržininkai. Gegužės 1-oji buvo ne tiek šventė, kiek darbo diena nedarbo dieną, jeigu taip galima pasakyti. Remiuosi radijo žurnalistų pranešimais iš įvairių Lietuvos vietų, taip pat savo patirtimi. Nedirbo, šventė gal tik kai kurios partijos, ypač socialdemokratų (LSDP) partija. Ir tai suprantama: 110 metų sukaktis leidžia pasidžiaugti įspūdingais nuopelnais. „Visada daug kur buvome ir esame pirmieji“, — šventės proga yra pasakęs LSDP pirmininkas Algirdas Brazauskas, kurio nuopelnus socialdemokratijai ir Lietuvai bene sensacingiausiai yra įvardijęs filosofas Arvydas Šliogeris:

„Kai vyko rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą, Sąjūdis toje rinkiminėje apygardoje, kur balotiravosi A. Brazauskas, iškėlė A. Juozaičio kandidatūrą. Sąjūdžio pats pakilimas, tad tik kvailys galėjo abejoti, ar A. Juozaitis laimės prieš A. Brazauską. Sąjūdis ėjo be jokių kliūčių, ir Arvydas būtų laimėjęs triuškinamai. Taigi jis lėmė A. Brazausko karjerą. Jei A. Brazauskas tada būtų buvęs sunaikintas, — o taip tikrai būtų įvykę, — ar būtų atsitiesęs — klausimas. Ir čia Arvydas parodė unikalų politinį išvalgumą ir taurumą — jis užleido vietą žmogui, turinčiam politinę patirtį, galinčiam tapti sveiko proto atsvara Landsbergiui. Todėl aš drąsiai sakau, kad Arvydas padarė didžiulę paslaugą ir A. Brazauskui ir Lietuvai, — teigia A. Šliogeris „Dialoge“ straipsnyje „Sąjūdžio riteris“.

Ne man ginčytis su didžiausiu Lietuvos filosofu (taip jis pats yra apie save pasakęs), ne man spręsti, kiek šiame pagiriamajame žodyje

yra sveiko proto, todėl kalbinau kai kuriuos mažesnius filosofus, ar ir jie taip vertina A. Brazausko nuopelnus. Gaila, nė vienas nesutiko viešai pasakyti savo, švelniai tariant, nei A. Šliogerui, nei A. Brazauskui nepalankios nuomonės. Vienas politikas, visuomenės veikėjas, anaip tol ne V. Landsbergio bičiulis, sakė, kad tai „veikimas ne tik prieš valstybę, bet ir prieš tautą“.

Kai LSDP pirmininkas teigia, kad „visada daug kur buvome ir esame pirmieji jis teisingas, jeigu asmenyje turi, pavyzdžiui, prichvatizaciją. Taip, jie, LDDP, Lietuvos komunistai pirmieji tapo turtuoliais, žemės, viešbučių, gamyklų savininkais, jie pasinaudojo Sąjūdžio subrandintais vaisiais, beje, ne be juozaičių paramos.

Tačiau kuo čia dėta socialdemokratija? LDDP „prichvatizavo“ ir prieš 110 metų, 1896 m. gegužės 1-ąją, gimusią naują politinę jėgą, 2001-aisiais pasiskelbė kovotojais už laisvę, lygįbę, solidarumą, socialinį teisingumą ir paprasto žmogaus teises.

Argi mes atstovaujame stambiam kapitalui? Argi mes patys esame turtingi? Argi aš turtingas? Taip LSDP pirmininkas atsako į žurnalistų klausimus. „Dabar daug kas turtingas. Cha cha...“

Kam Lietuvoje gyventi gera? Neseniai vėl matėme televizijos laidą, kurioje išsisukinėjo, rauda ir balo valstybės išlaikomų įmonių, įstaigų vadovai, tokie kaip Jonas Kunčina, Reinoldijus Šarkinas, Albertas Šimėnas, kuriems Algirdo Brazausko Lietuvoje tiesiog pasakiškai gera gyventi. O kitiems — kaip visada, nors Lietuvoje pirmuoju smuiku seniai griežia ne kokie liberalai, o „laisvės, lygybės, solidarumo, socialinio teisingumo“ partija.

Socialdemokratų partijos garbės pirmininkas Aloyzas Sakalas sako, kad solidarumas, socialinis teisingumas šioje partijoje užmiršti, pripažįstama tik laisvė. Kokia laisvė? Laisvė savo klanui? Europarlamentaras mano, kad socialdemokratų susijungimas su Lietuvos demokratine darbo partija buvo klaida, ir su juo galėtų nesutikti nebent filosofas A. Šliogeris.

Profesorius Bronius Genzelis netikrą jubiliejų šventiančius socialdemokratus pavadino grupute, kuriai atstovauja Brazauskas, Bernatonis ir KO. Su socialdemokratinėmis idėjomis jie neturi nieko bendra. Šių idėjų jiems reikia tik tam, kad išsilaikytų valdžioje. V. Uspaskicho partija, pasak B. Genzelio, yra tipiška fašistinio tipo partija, kuri veržiasi į valdžią, o A. Brazauskas su jos vadu bičiuliaujasi. Tai ne tik socialdemokratinė idėja, tai Lietuvos interesų išdavimas.

Nes V. Uspaskicho partija, pasak europarlamentaro Vytauto Landsbergio, „... tai ne partija. Po to suvažiavimo tai yra tiesiog gauja, kuri turi savo atamaną, kuris daro ką nori, įsakinėja, skiria, baudžia, apdovanoja... Ir visi šliaužioja, pataikauja, net jam kalbant nesąmonės. Labai nykus vaizdas. Vienvaldis partijos organas! Kur dar toliau eiti?“ (Radijo laida „Ant svarsčių“).

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kas plaukioja palaidoje baloje?

Kiekvieną kartą, kai Lietuvos vidaus politikoje kyla didesnė suirutė, galime laukti partijų persigrupavimo. Kad, beieškant krizės kaltininkų, nenukentėtų kai kurie partijos nariai, besizvalgantys į šiltas valdžios vietas, jie, tarytum žiurkės iš skėstančio laivo, skubiai išlaksto, tik ne į visas keturias pasaulio šalis, bet į „solidesnes“ partijas, kurios kol kas neįklampo į tą „palaidą balą“.

Tačiau žymus ir kitas reiškiny, kurį pastebime nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, bet su kuriuo vis dar negalime apsiprasti: partijos vardo pakeitimas (kitaip sakant: „mergelė lieka ta pati, tik jos suknėlė pakeičiama“), tuo vilantis apmąsti naivius piliečius ir juos įtikinti, kad rinkimuose balsuotų už „naują, nesuteptą, niekuo neprasikaltusią ir patikimą“ partiją. Ir dar keičiau — ši strategija, atrodo, yra visuomet veiksminga. Žmonės patiki, balsuoja, o po rinkimų vėl keikia išrinktuosius ir savo neapdairumą.

Ar kada šis užburtas ratas sustos sukęsis, ar lietuvių tauta susipras ir pradės protauti? O gal visi, sugebantys galvoti ir spręsti painesnius klausimus, jau išemigravo iš Lietuvos, palikdami tik drumzlinos mąstysenos tautiečius, kurie, neturėdami galimybių išdumti į užsienius, tarsi avių banda seka paskui kiekvieną, mokantį saldžiai pakalbėti ir pažerti gražių pažadų?

Vienintelis, atrodo, „tvirtas, kaip uola“ yra premjeras A. Brazauskas. Jokie vėjai, potvyniai ar net žemės drebėjimai jo nepajudina. Iš premjero galėtų pasimokyti visi „naujokai“ politikos dirvonuose: štai ką reiškia išeiti mokslus senosios nomenklatūros mokykloje! Koalicijos susiklijuoja ir vėl išyra; Prezidentūron įsikrausto naujas prezidentas; ministrai ateina ir išeina; apie ausis raitosi kaltinimai dėl nelegalios asmeniškos (ar šeimos) veiklos, o ministras pirmininkas net nesusiūbuoja! Argi neturėtume džiaugtis, kad mūsų tėvynėje yra bent vienas „stulpas“, kurio negali išversti jokios audros? O neramias mintis,

kad tą stulpą ne tik į Lietuvos žemę įkasė, bet nuo išgriuvimo palaido kažkas „iš šalies“, turėtume bematant išmesti iš galvos... Beje, taip pat nereikia per daug analizuoti premjero išijungimo į „aukščiausiąją trejetuką“, kuris šiuo metu vairuoja Lietuvos vidaus (be abejo, ir užsienio) politikos vėžėjas. Kiekvienas šio „trejetuko“ (negalime sakyti „triumvirato“, nes ne vien vyrai jį sudaro) narys taip pat apdovanotas tais „neperšaunamais“ neperšlampamais šarvais“ ir nei šeimos nariui paskiriama milijono litų parama, nei viešas šaipymasis iš pagrindinių moralės dėsnių, nei kuri kita „dulke“ prie jų neprilimpa.

Skubiai atstatydingas Seimo pirmininkas — dar skubiau jo vietoje atsirado kitas. Pastarasis taip pat nedelsiant atsitolino nuo Darbo partijos, o tos partijos vadas, kurio būtent nuopelnu partietis V. Muntianas gavo Seimo vadovo vietą, džiūgauja, kad „partija dabar bus geresnė, švaresnė, nes Muntianas buvęs intriganas...“, kad jam Seimo pirmininko postas bus paliktas „kaip dovana“. Įdomu, ar V. Muntianas „intrigantu“ tapo tik po to, kai pasitraukė iš partijos? O gal ir Darbo partijai, ir Seimo pirmininkui patogiau, kai tauta tiki, kad tarp jų yra neperžengiamas sprūdis? Galime visai spėlioti, dėl ko Viktoras Muntianas, taip artimai bendradarbiavęs su Darbo partijos vadu, kad net buvo vertas Seimo pirmininko vietos, staiga iš jo šaiposi, o „garsusis vadas“ iš peties kerta atgal...

Ką apie šias machinacijas galvoja eilinis Lietuvos pilietis? Turbūt apskritai į jas nekreipia dėmesio. Bet jaunimas, be abejo, stebi ir... piktinasi. Neseniai jaunieji Lietuvos krikščionys demokratams pareiškė viešą nepasitenkinimą dėl neetiško reklamų žiniasklaidoje, esą jos jaunimui ir paaugliams turi ypatingą poveikio galią, todėl reklamų kūrėjai ir užsakovai turėtų jausti atsakomybę ir vengti įžūlių, neetiško, nemoralinių reklamų. Tik ar verta jaudintis dėl reklamų turinio, kai Lietuvos politikos „palaidose balose“ plauko tokie nešvarumai?

Jau ne vienerius metus šis „atamanas“ Lietuvoje krečia „cirkus“, ir niekas jam nieko negali padaryti, nes, kaip sako prof. V. Landsbergis, valstybė labai silpna, taip pat labai prastos kokybės rinkėjų korpusas. „Atamanas“ girtas šlaistosi lošimo namuose, tvirkina jaunas merginas, priekabiauja, o jam ranką spaudžia kažkada A. Juozaičio nuo sunaikinimo (t.y. nuo V. Landsbergio) išgelbėtas politikas A. Brazauskas. Kada nors „atamanas“ Maskvoj prašydins knygą, kaip jis tyčiojosi, vedžiojo už nosių, mulkino ir Lietuvos „aukštuomenę“, ir „prastuomenę“, ir tada dar kartą bus labai gėda prieš visą pasaulį. Tada gal sužinosime, kad visi tie „cirkai“ buvo užsakyti, ir atstatydingas Seimo pirmininkas

Artūras Paulauskas ne be priežasties į tai atkreipė dėmesį.

Ne vien buvęs V. Uspaskich bičiulis, jo remtas politikas apie tai pagalvoja ir net pakalba, bėda ta, kad Seimui „nepriimtina tokia kritika, kuri susijusi su Rusijos prasisiskverbimu ir siekiu užvaldyti Lietuvą, jos atskiras veiklos sritis, politikos formavimo sritis. Yra daug žmonių kaip nors paveiktų, gal net tiesioginio intereso, gal praeties, gal manančių, kad reikia patylėti, nes viskas keisis, ir jeigu aš dabar prieš tai kovosiu, tai man paskui bus priminta“ (V. Landsbergis, ten pat).

Su ugnimi ir „cirkais“ pradėdame trečiuosius metus Europos Sąjungoje.

Vasario 16-osios gimnazijos direktoriaus pasisakymas dėl Vokietijos LB valdybos pareiškimo

Pasiskaičius Vokietijos LB valdybos pareiškimą, kuris VLB tarybos posėdžio nebuvo priimtas, bet vis tiek visur skelbiamas, atrodo, kad gimnaziją jau yra perėmę vokiečiai ir jau lietuviškumo kaip ir nebesą. Susidaro įspūdis, kad Vokietijos LB vadovams gimnazija trukdo. Vietoje gimnazijos norėtų įkurti kažkokį Europos lietuvių centrą Hiutenfelde su dideliu administraciniu aparatu, tarnautojais, biurais, bibliotekom, salėmis, viešbučiu ir archyvais. Kas tačiau šiuo centru šiame kaimelyje naudosis, ką tas centras iš viso veiks, lig šiol dar niekam neaišku, o svarbiausia – kas jį finansuos? Tad negriaukime gimnazijos per anksti, nes atsitiks kaip latviams: jie nebenturi nei gimnazijos, nei centro.

Pareiškimas, pilnas visokių įtarinėjimų, be ryšio pateikiamų citatų, atrodo, turi tikslą suklaidinti skaitytojus, nežinančius gimnazijos istorijos ir jos darbo sąlygų. Todėl nutariau paaiškinti, kaip ši gimnazija atsirado ir kokių pagrindų ji veikia. Daug kas to tikriausiai nežino.

Pabėgėlių mokykla

Išlaikyti Vokietijoje arba bet kuriame užsienio krašte lietuvišką mokyklą yra nelengva. Vokietijoje užsieniečiai gali mokyklą įsteigti, bet vokiečių valdžia jos nerems. Vokiečiams tokias mokyklas draudžiama lankyti. Vokietijoje gyvenantys užsieniečių vaikai jas gali lankyti dvejus metus, gavę specialų leidimą. Po to mokyklinio amžiaus vaikai privalo lankyti vokiškas mokyklas.

Tačiau po II pasaulinio karo Rytų Europos pabėgėliams Vakarų sąjungininkai leido steigti tautines stovyklas ir savas mokyklas. Kai vokiečiai perėmė stovyklas, jie pasižadėjo remti vadinamą DP kultūrinę veiklą ir leisti jiems turėti savas mokyklas. Bet tik lietuviai, latviai ir vengrai pajėgė toliau išlaikyti savo gimnazijas.

Lietuviai, Vokietijos LB valdybos pirm. Prano Zundės rūpesčiu, Diepholco lietuvių stovykloje įsteigė Vasario 16-osios gimnaziją su bendrabučiu. 1954 m. ši mokykla su 154 mokiniais persikėlė į Hiutenfeldą, kur pasaulio lietuvių aukomis buvo nupirktas Rennhofo pilis ir parkas. Mokykla gyveno labai skurdžiai. Ilgą laiką ji išsilaikė vien tik iš lietuvių aukų, daugiausia iš rėmėjų būrelių. Dažnai mėnesio gale mokytojai nesulaukdavo algų, ne kartą metų gale juos visus atleisdavo, ir, kai atsiradavo pinigų, vėl visus pasamdavo.

Nuo 1961 m. valdžia iš pabėgėlių fondų skyrė reguliarią paramą gimnazijai ir bendrabučiui. Ji buvo nedidelė. Buvo mokamos labai kuklios algos, tad buvo sunku surasti mokytojų. Dažnai buvo samdomi tik vokiečiai studentai. Tik 1983 metais pasisekė atkreipti vokiečių parlamento narių dėmesį į šią sunkią situaciją. Jie tuojau sutvarkė, kad gimnazija gautų 14 valdiškų algų. Nuo to laiko samdomi tik diplomuoti mokytojai.

Vokiečiai šioms trim gimnazijom davė didelę laisvę, bet už tai joms nesuteikė jokių teisių. Pavyzdžiui,

gimnazijų pažymėjimai nebuvo valdžios pripažinti. Negalėjai visur studijuoti. Todėl nuo 1957 m. buvo įvesta eksterninė abitūra. Buvo padaryta nuolaida, kad mūsų mokytojai gali priklaustyti egzaminų komisijai, bet šiaip egzaminai vykdavo Weinheimo gimnazijoje su svetimais mokytojais. Būdavo 5 rašto darbai ir po to per dvi dienas 8 žodiniai egzaminai. Tai buvo sunkūs egzaminai. Vėliau, nuo 1985 m., vėl parlamento narių pagalba, buvo gautas leidimas egzaminus, kad ir eksterno teisėmis, laikyti mūsų gimnazijoje.

Kadangi egzaminai vykdavo vokiečių k., tai vyresnėse klasėse visi dalykai, išskyrus lietuvių k. ir literatūrą, Lietuvos istoriją ir tikyba, buvo dėstomi vokiečių k. Žemesnėse klasėse taip pat reikėjo daugelį dalykų dėstyti vokiečių k., nes trūko lietuvių mokytojų arba mokiniai dar nemokėjo pakankamai lietuviškai.

Mokinių skaičius kasmet mažėjo. Po 1970 m. būdavo vis tarp 60 ir 70. 1982 m. gimnaziją aš perėmiau su 53 mokiniais. Pastacius naują berniukų bendrabutį ir atnaujinus mergaičių bendrabutį, mokinių skaičius pakilo. Būdavo vis apie 80. Sąjūdžio laikais mokinių skaičius pakilo net iki 100, bet tada vėl nusmuko iki 80.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, vokiečiai vis dažnai mums primindavo, kad mūsų finansavimas baigsis. 1997 m. birželio mėn. gavome iš Vokietijos vidaus reikalų ministerijos pranešimą, kad valdžia mūsų nebegalės toliau remti iš pabėgėlių fondų. Mes nebe pabėgėliai. Liepė mums paruošti likvidacijos planą, nes nuo 1999 m. vasaros parama bus nutraukta. Bandėme ministeriją perkalbėti, bet ji nepasidavė. „Jūs ne pabėgėliai, bet imigrantai. Jeigu mes jums leisime turėti savo mokyklą, tai turėsime ir kitiems imigrantams, pavyzdžiui, arabams ir turkams,

išlaikyti mokyklą”.

Būtinai persitvarkymai

Kilo klausimas – ką daryti? Visi svarstėme visokias galimybes.

1. Jeigu būtume įsteigę lietuvišką mokyklą ir Lietuva būtų sutikusi ją išlaikyti, Vokietijos lietuvių vaikai, kaip viršų paaiškinau, pagal Vokietijos įstatymus, nebūtų galėję jos lankyti. Tai šita galimybė atkrito.

2. Uždaryti gimnaziją ir įsteigti Kultūros bei informacijos centrą. Bet kas išlaikys visus pastatus? Kas išlaikys tarnautojus? Na, ir kažkokių renginių reikės pravesti. Vokiečiai padrašino steigti tokį centrą, bet be Vokietijos pinigų. Tokį centrą išlaikyti būtų kainavę ne ką mažiau kaip gimnaziją. Lietuva finansuos? Ar tas centras čia, kaime, būtų tinkamoje vietoje? Jau dabar turime čia Kultūros instituto archyvą, kuriuo per 25 metus tepasinaudojo trys mokslininkai.

Be to, gimnazija bendrabučiams, mokyklai ir pilies atnaujinimui po 1984 m. gaisro gavo iš valdžios 7 mln. 800 tūkst. markių paskolą, kurią valdžia 2016 m. žadėjo dovanoti. Jeigu gimnazija ir bendrabutis užsidarytų anksčiau, šią sumą reiktų grąžinti. Taigi, uždare gimnaziją, būtume praradę ir patalpas.

3. Buvo galvota palikti bendrabutį ir mokinius siųsti į vokiečių gimnaziją. Bet vokiečių gimnazijos nebūtų priėmę tik gerai vokiškai mokančius vaikus. Naujų imigrantų vaikų nebūtų priėmę, o jų yra dauguma, ir jiems šiuo metu mūsų gimnazija labiausiai reikalinga. Be to, vokiečiai nesutiko perimti lituanistinę programą. Taigi būtume turėję išlaikyti bendrabutį ir finansuoti lituanistinę programą. Apskaičiavome, kad tai milžiniška suma, kurios nė iš tėvų nesurinksime, nė

aukomis nepajėgsime finansuoti. O Vokietija bendrabučių neremia. Ir Lietuva nebūtų apsiėmusi to finansuoti. Bet to, būtų išnykusi visa užklasinė veikla, nes būtų buvę neįmanoma ją suderinti su vokiečių gimnazijos darbu.

4. Atsidūrę tokioje beviltiškoje padėtyje, sugalvojome drąsų planą: kam mums uždaryti savo gimnaziją ir siųsti savo vaikus pas vokiečius – paverskime mūsų gimnaziją vokiečių – prancūzų gimnazijų pavyzdžiu į vokiečių – lietuvių mokyklą ir kvieskime vokiečius pas save. Mūsų mokiniai galės išeiti visą lituanistinę programą, kaip lig šiol. Visi lietuviai tokią gimnaziją galės lankyti. Kadangi mes ją tvarkysime, tai galėsime suderinti ir visą užklasinę veiklą su mokyklos darbu. O modernioje Europoje tokių mokyklų reikia.

Vokiečių švietimo ministerija tam priešinosi. Pareigūnai visai bandė įrodyti, kad čia vis tiek bus užsienietiška mokykla. Bet ir mes nepasidavėm. Prasidėjo sunkios ir ilgos derybos. Mums daug padėjo Lietuvos ambasadorius dr. Zenonas Namavičius, visa eilė vokiečių parlamento narių ir Lampertheimo meras. Jie mus vis lydėdavo į ministeriją pokalbiams. Ir įrodėme, kad mes išpildome visus reikalavimus, kuriuos turi išpildyti vokiečių gimnazija. Tad 1999 pavasarį gavome leidimą steigti vokiečių-lietuvių gimnaziją, 1999 m. vasarą gavome valstybinį pripažinimą. Valstybiniai pripažintos mokyklos už kiekvieną mokinį gauna vadinamą „krepšėli“. Valstybės nepripažintos mokyklos negauna jokios paramos.

Parama duodama tik tada, kai pusė mokinių yra vokiečiai (įskaitant lietuvių kilmės vokiečius) ir 20 procentų mokinių gyvena toje apskrityje, kurioje mokykla veikia (neįskaitant bendrabučio gyventojų).

Nukelta į 13 psl.

Vasario 16-osios gimnazijos buvusieji mokiniai ir mokytojai, švenčiant gimnazijos 50 metų sukaktį 2001 metais.

M. Šmitienės nuotrauka.

DR. ALBINAS ŠMULKŠTYS – DĖMESYS ISTORIJAI IR DVASINĖMS VERTYBĖMS

DR. ALDONA VASILIAUSKIENĖ
Šiaulių universitetas

Suvalkijos krašto sūnus, medicinos mokslų daktaras (1948 m.), Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys (1964 m.) Albinas Šmulkštys (1918 01 02–2004 09 23), 1944 m. pasitraukęs iš Lietuvos į ją sugrįžo po pusės amžiaus. Kurį laiką gyveno Vilniuje, pasirinko Aukštaitiją – Panevėžį. Čia neišgyvenęs ir dešimtmečio, buvo apdovanotas reta ir nuostabi mirtimi: mirė Panevėžio Šv. apašt. Petro ir Povilo bažnyčioje šv. Mišių metu.

Neatsitiktinė mirtis Albinas Šmulkštys gyveno svarbiausiu Dievo įsakymu – meile. Savo gerais darbais plačiai išgarsėjęs medikas išeivijoje, gausiai dalijo finansinę paramą: knygų leidybai, renginių organizavimui, kitoms kultūrinėms reikmėms, asmenims nelaimėn patekusiems ar šiaip stokojantiems. Jo mecenatoriška veikla itin išsiplėtė sugrįžus į Lietuvą: vien Valdovų rūmų atstatymui 2002 m. paaukojo 58,000 Lt.

Negausi dr. Albino Šmulkščio gydytojo, kultūrologo, mecenato bibliografija – suponavo tikslą – pristatyti šią istorijos ir dvasinių vertybių ieškojusią asmenybę, su kuria autorė susipažino 1991 m. ir bendravo iki jo mirties.

Darbo tikslas – pristatyti žmogų medicinos mokslų daktarą, nebaigusį specialių istorijos studijų, tačiau

gebėjusį padaryti savo tautos ir valstybės istorijai ženkliai daugiau, negu ne kurie ir garsių vardų sulaukę istorijos mokovai ir žinovai. Reikia pasakyti, kad jis savo erudicija ir istorinėmis žiniomis lenkė ne vieną istoriką – specialistą.

A. Šmulkščio veikloje išsiskyrė trys pagrindinės kryptys: medicina, literatūra, istorija, kurias jis gebėjo sujungti viena glaudžia sija trimis aspektais: meile, pagarba ir pagalba – mecenatoryste. Dr. A. Šmulkštys materialėjančioje visuomenėje tapo ryškiu dvasingumo pavyzdžiu, savo tautos ir valstybės mylėtoju, besididžiuojančiu savo krašto garbinga praeitimi, besidžiaugiančiu didžiais vyriais ir dirbančiu tautos gėriui, taigi – patriotu plačiąja prasme.

Kas formavo tokią dvasinę asmenybę? Dera žvilgtelėti į praeitį. Pasitelksime keletą biografinių duomenų.

Albinas Šmulkštys gimė 1918 m. sausio 2 d. – Asiūkluose, Gudelių valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Jo dėdė literatas kunigas Antanas Šmulkštys, pasirašinęs Paparonio slapyvardžiu. Priminsime, kad ir dr. Albino brolis – filologas, visuomenininkas Vincas Šmulkštys. Tad vaikystės aplinka Albinui tapo svarbiu dvasingumo ugdymo pagrindu.

Kitas faktorius – mokykla. Albinas mokėsi Marijampolės gimnazijoje. Šis laikotarpis kaip jis pats yra kalbėjęs, buvo prasmingas požiūris į savo tautos istoriją suformavimui,

giles pagarbos jos praeičiai suvokimui. Jam neišdildomą išpūdį paliko gimnazijos direktorius Jonas Totoraitis, klasės auklėtojas Antanas Kučinskas, kun. Jonas Stakauskas, daugelis bendramamžių ir vyresnių, laikui bėgant tapusių žymiais asmenimis. Tad meilė, pagarba ir dėmesys knygai, savo krašto istorijai jam buvo įdiegti nuo jaunystės dienų.

Baigęs Marijonų gimnaziją Marijampolėje, 1937–1944 m. studijavo Kauno meno mokykloje ir Vilniaus dailės akademijoje, nuo 1938 – VDU Teologijos-filosofijos fakultete lituanistiką.

1942 m. birželio 5 d. Vilniaus universitete išlaikęs baigiamuosius lietuvių literatūros egzaminus, parašęs ir apgynęs diplominį darbą apie Maironio Jaunąją Lietuvą, gavo diplomuoto lituanisto vardą. Reikia apsaugoti, kad Vilniaus universitete karo metais dar studijavo ir mediciną. Faktas, kad vokiečių okupacijos metu A. Šmulkštys kartu su karininkais dalyvavo Lietuvos laisvės armijos steigiamajame susirinkime yra svarbus asmenybės savimonės išraiškai. Jis liudija Albino meilę gimtajam kraštui, požiūrį į okupuotą Lietuvą ir pastangas, kad ji būtų

Albinas (kairėje) ir Vincas Šmulkščiai su juos auginusia močiute.

laisva.

1944 m. pasitraukęs į Vokietiją, medicinos studijas tęsė Tuebingeno universitete (1944–1948), specializavosi patologijoje.

Nukelta į 11 psl.

Ji buvo suplanavusi savo namuose mažą pobuvį, atšvenčiant spektaklio pasisekimą. Apie antą valandą nakties ji atsiprašė ir nuėjo į savo miegamąjį kambarį antrame aukšte. Ji sukritė nuo širdies priepuolio ir mirė 1955 metais rugpjūčio 5 dieną būdama 46 metų amžiaus.

Šeima nutarė ją laidoti Brazilijoje. Carmen Miranda buvo palaidota 1955 m. rugpjūčio 13 dieną Sao Joao Batista – Šv. Jono Batistos – kapinėse Rio de Janeiro mieste, tuomet dar Brazilijos sostinėje. Visą jos mantą vyras su šeima padovanojo Carmen Miranda muziejui 1956 metais; tačiau jis buvo atidarytas tik po dvidešimties metų – 1976 metais rugpjūčio 5 d. (jos mirties dieną).

Labai įdomu buvo gauti muziejuje kai kurias būdingas apie Carmen Miranda smulkmenas:

Jos platforminiai batai (puspadis) buvo 7.08 colio aukščio.

1939 buvo tie metai, kai Carmen Miranda revoliucionizavo New York. Tai buvo jos debiutas, suteikęs jai „Brazilian Bombshell“ titulą.

1998 metais, po keturiasdešimt trijų metų po Carmen Mirandos mirties, Hollywood Boulevard ir orange Drive perkirtimas buvo pavadintas Carmen Miranda aikšte.

Carmen Miranda buvo pirmoji Pietų Amerikos aktorė palikusi rankų ir kojų antspaudus Hall of Fame – Grauman's Chinese Theatre Forecourt.

Carmen Miranda gastroliavo su savo programa tokiuose kraštuose, kaip: Belgija, Danija, Italija, Norvegija, Suomija ir kituose, bet niekad savo gimtinėje – Portugalijoje.

1946 metais Carmen Miranda buvo aktorė, JAV sumokėjusi aukščiausius pajamų mokesčius – ji buvo taip turtinga, tiek daug uždirbusi.

Vien JAV Carmen Miranda vaidino 14 filmuose, dainuodama, šokdama, vaidindama – ši maža, labai liekna, smulki, graži visapusiška aktorė.

Imperatoriaus vasarvietėje

Kaip Brazilijos imperatorius portugalas Pedro II su savo karališkąja šeima vasarą pabėgdavo iš karšto ir drėgno Rio de Janeiro į Petropolis, taip ir mes „pasprukome“ iš Rio vienai dienai į buvusią imperatoriaus vasarvietę, ne kaitrios vasaros veja-

RIO – DIEVIŠKOS GAMTOS GLĖBYJE!

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Nr. 11

mi, bet lydimi žavaus pavasario – saulėto, bet negailestingai kepinančio, žaliuojančio, žydinčio, egzotiškai kvepiančio...

Petropolis yra maždaug keturiasdešimt mylių nuo Rio de Janeiro centro, vienos valandos kelione automobiliu. Imperatorius PeDro II, kurio vardu dabar didmiestis (per 300,000 gyventojų) puošiasi, įkūrė savo vasarinę sostinę čia tarp Serra dos Orgaos (Organo kalnų) vėsių kalvų 2,750 pėdų virš jūros lygio. Petropolis dabar yra vienas pirmaujančių Rio de Janeiro kalno kurortų. Imperatorius įsteigė savo vasarvietę 1843 metais ir pastatė imperatoriškus rūmus (dabar Imperatoriškas muziejus) ant žemės sklypo, jo tėvo – imperatoriaus Pedro I – igtų.

Kai vasarą Rio de Janeiro užpuola karščiai, Petropolis tampa cariocas vasaros kurortu ir net iki 1962 m. Petropolis buvo iš esmės Brazilijos sostinė. Vaziavome autobusu iš Rio gana stačiai į kalną vedančiu, bet labai vaizdingu keliu, vis aukštyje į tą kurortą, pagarsėjusį savo nuostabiomis egzotiškomis gelėmis. Ir iš tikrųjų gamta čia nuostabi: daug mačiusios akys prisipildo nustebimu, žvelgdamos į įvairias atogrąžų spalvos, daugiausia mums Lietuvoje nepažįstamas gėles – hortensias, hibiscus, bougainvillea ir orchidejas. Nėra didelė staigmena išvysti bananų parduotuves, gulinius šen bei ten pakelėse ir laukiančius pirkejų, Sigi pasakojo mums, jog džunglės yra pilnos bananų, o šalia jų ir daugiau įvairių egzotiškų vaisių medžių bei laukinių gėlių. Šį sykį tų bananinkų nepastebėjome, gal dėl to, kad buvo ankstyvas pavasaris. Čia prisiminė rugsėjo mėnesį, Čilėje matyti žiedais apsiplėję vyšnių medžiai ištisais besidriekiančiais sodais ir, kai sausio mėnesį Wisconsin valstijos parduotuvėje

nupirkta vyšnia, skelbiančias, jog jos iš Čilės, valgiau, taip ir niežėjo liežuvių pasakyti: – Vyšnele saldžioji, juk aš pro tavę žydinčią pravažiavau...

Petropolis mieste daug gražių vilų – vokiečių ir šveicarų stiliaus „chalet“ – su balkonais ir nuo jų žemyn svyrančiomis nuostabiomis gelėmis. Tos žavios vilukės iš dalies yra vaizduotė, bet jos taip pat primena pačių pirmųjų naujakurių (kolonistų) savo namų – gimtojo krašto ilgesį, visa tai mums aiškino Sigi. Maždaug apie XIX šimtmečio vidurį visos Rio visuomenės buvo didis troškimas (tiesiog ambicija) turėti savo nuosavą vilą Petropolis kurorte arba bent jau ten praleisti vasaros sezoną, kuriame nors puošniame viešbutyje. Mieste turtingais bei gražiai suplanuotais sodais jų pastatyti namai yra tarp gražiausių liekanų iš to aukšnio amžiaus.

Pirmiausia aplankėme Museu Imperial. Muziejus iškilmingai atidarytas 1945 metais ir yra buvusiuose imperatoriaus elegantiškuose neoklasikiniuose Vasaros rūmuose, pastatytuose kaip tik prieš vieną šimtmetį ir šešiasdešimt dvejus metus. Verti dėmesio paveikslai, puošnūs gobelenai, prabangūs baldai bei kiti vertingi daiktai, pripildo visus rūmus, o grindys yra tokio gražaus ir gerai užlaikyto parketo, jog lankytojai turi savo batus apmaiti minkštomis šlepetėmis. Tai visiškai ne nuostabu ir net natūralu, nes daugelis pasaulio muziejų, pilių bei rūmų tai praktikuoja. Pats vertingiausias eksponatas, saugomas ginkluoto sargybinio, yra imperatoriaus Pedro I karūna. Jos 77 perlai, 639 deimantai ir auksas – viską kartu sudėjus, padaro ją trijų svarų sunkumo. Tarp kitų žymių eksponatų verta pažymėti imperatoriškos galybės ženklus – imperatoriaus sostas ir kardas – o taip pat Raiščio ordinas, jam suteiktas Anglijos karalienės Viktorijos. Yra ir jo raštinė, palikta taip, kaip jis joje darbavosi iki savo nuvertimo 1889 metais.

Petropolio katedra atrodo kaip labai senas istorinis pastatas, bet ji buvo XIX šimtmečio pabaigos kūrinys – architektų su žavesiu žvilgsnis atgal į praeitį – prancūzų gotiškas bažnyčias, o statyba buvo užbaigta tik 1939 metais. Už suvirinamosios geležies tvoros yra imperatoriaus Pedro II ir jo šeimos antkapiai.

Bus daugiau.

Jubiliejinį šokio festivalį pradėjo prancūzai ir suomiai

Švedų spektaklis — „Tai, kas nutinka namuose“. Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, gegužės 5 d. (ELTA) — Garsių prancūzų ir suomių choreografų šokio spektakliais Lietuvos nacionaliniame dramos teatre prasidėjo dešimtas tarptautinis šokio festivalis „Naujasis Baltijos šokis“. Gegužės 2-9 dienomis jubiliejinį festivalį Vilniuje ir Klaipėdoje rengia Lietuvos šokio informacijos centras.

Pasak festivalio direktoriaus Audronio Imbraso, per dešimt metų festivalyje dalyvavo daugiau negu 140 šokio trupių ar nepriklausomų projektų iš 22 pasaulio valstybių, tarp jų buvo ir pirmo ryškumo šiuolaikinio šokio žvaigždžių.

Šių metų festivalyje dalyvaus įvairiausių stilių 15 šokio trupių ir projektų iš 9 valstybių. Garbingiau-

sia viešnia — pasaulinė žvaigždė iš Prancūzijos Carolyn Carlson ir jos vadovaujamo choreografijos centro trupė, dviem spektakliais pradėjusi jubiliejinį festivalį.

Lietuvių žiūrovų taip pat laukia Suomijos, Švedijos, Rusijos, Estijos ir pirmą kartą dalyvaujančių Slovėnijos ir Šveicarijos atstovų šokio spektakliai. Festivalio uždarymui pakviesta kita šokio garsenybė iš Didžiosios Britanijos Russel Maliphant trupė.

Programoje bus ir aštuoni lietuvių choreografų šokio spektakliai, keturi iš jų — premjeriniai. Festivalio rengėjai ypač išskiria Loretos Juodkaitės ir Agnijos Šeikso naujus šokio projektus.

Gruzijos prezidentas atidarė „Vyno dienas“

Vilnius, gegužės 5 d. (BNS) — Tradicinių „Vyno dienų“ atidaryme apsilankė ir Vilniuje viešintis Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili, kuris susirinkusiems pristatė savo šalies vynus.

Kovo pabaigoje Rusijai dėl neva prastos kokybės uždraudus vyno iš Gruzijos importą, ši šalis intensyviai ieško naujų rinkų.

Gruzijos prezidentas kategoriškai neigė, kad gruziniškas vynas yra nekokybiškas.

„Ypatingai pastaraisiais metais mes labai griežtai kontroliuojame vyno kokybę, kad nebūtų jokių falsifikatų. Gruzijoje pagamintas ir kontroliuojamas vynas yra aukščiausios kokybės“, — sakė M. Saakašvili.

Jis pridūrė, kad nors Rusijos draudimas „šiemet mums tikrai nepalankus, bet sukūrė didžiulę reklamą gruziniškam vynui“. „Todėl tikimės, kad pavyks užkariauti ne tik Lietuvos, bet visos Europos rinkas“, — teigė Gruzijos prezidentas.

Sportas

* Pirmadienį Vilniuje rungtynėmis tarp Vilniaus „Lietuvos ryto“ ir Kauno „Žalgirio“ komandų prasidės trylikstasis Lietuvos krepšinio lygos (LKL) finalas, kurio tikėtinu laimėtoju LKL treneriai laiko sostinės komandą. Visi šeši LKL treneriai prognozavo „Lietuvos ryto“ komandos pergalę finalo serijoje, tik išsiskyrė trenerių nuomonės, kiek susitikimų prireiks finale. Nė vienas iš apklaustųjų negalvoja, kad finalo serija baigsis „sausu“ rezultatu, o du treneriai prognozavo, kad nugalėtojai išaiškinti prireiks visų septynerių rungtynių.

* Lenkijoje prasidėjo keturių komandų tradicinis Tarptautinis žolės riedulio federacijos (FIH) rengiamas jaunių merginų (iki 18 metų) olimpinis vilčių turnyras. Lietuvos rinktinė, kuriai atstovauja Šiaulių „Lidvijos“ komandos merginos, ketvirtadienį turnyrą pradėjo lygiosiomis 0:0 su Čekijos bendramžėmis.

* Penkiolikmetis Ričardas

Berankis nepateko į Ispanijoje vykstančio ITF serijos „3r Torneig Futures De Vic“ teniso turnyro ketvirtfinalį. Tik po kvalifikacinių varžybų į pagrindinį turnyrą patekęs lietuvis ketvirtadienį antrajame rate 2:6, 0:6 pralaimėjo penktajam pagal skirstymą ispanui Carlos Raxachitoiz.

* Šeštąsias NBA Rytų konferencijos ketvirtfinalio rungtynes Šarūno Jasikevičiaus Indiana „Pacers“ komanda ketvirtadienį namuose 90:96 pralaimėjo New Jersey „Nets“ krepšininkams, kurie laimėjo seriją iki keturių pergalių 4:2 bei pateko į pusfinalį. Antradienio rungtynėse lietuvis arenas šeimininkams taškų nepelnė, atkovojo du kamuolius, sykį suklydo bei kartą prasižengė. Į Rytų konferencijos pusfinalį nepateko ir be Dariaus Songailos atkrintamosiose varžybose žaidusi Chicago „Bulls“ komanda. Šeštąsias rungtynes savo arenoje „Bulls“ 96:113 pralaimėjo seriją 4:2 laimėjusiems „Heat“ krepšininkams.

D. Cheney kritika rodo JAV nepasitenkinimą

Atkelta iš 1 psl.

spausti ar net nubauti Tehran, — rašo leidinys. — Cheney kritika, matyt, sukomplikuos šias pastangas, bet drauge ji rodo ir vis didesnį nepasitenkinimą dėl to, kad Rusija nenori remti griežtesnių priemonių prieš iranėčius, tarp jų — sankcijas“.

Didžiosios Britanijos spaudos atsiliepimuose apie D. Cheney kalbą vyrauja žodžiai „išbarimas“ ir „prie-kaištas“.

Londono „The Time“ išspausdino straipsnį, pavadintą „Cheney išdėjus į šuns dienas Maskvą, grįžtama į šaltąjį karą“.

„JAV viceprezidentas Cheney vakar apkaltino Rusiją praėjusio dešimtmečio demokratijos reformų erozija ir Europos šantažavimu panaudojant savo energetikos išteklius“, — sakoma straipsnyje.

„Tai pats griežčiausias Amerikos papeikimas prezidentui Putin“, — teigia „The Time“.

Šaltojo karo dvasia

JAV viceprezidento teiginiai, pažymi kitas Britanijos laikraštis „The Daily Telegraph“ „parodė, kaip pašlijo abiejų šalių tarpusavio santykiai nuo to laiko, kai George W. Bush ir Vladimir Putin apsikabino per pirmąjį susitikimą 2001 metais“.

„Net pagal vieno žymiausių prezidento Bush „vanagų“ (Cheney — red.) nuostatus, šios pastabos stebina savo griežtumu“, — priduria „The Daily Telegraph“.

Laikraštis pateikia nuomonę vieno Vakarų diplomatų Maskvoje, pavadinusio šią kalbą „labiausiai erzinančia kalba, nukreipta prieš Rusiją, nuo to laiko, kai Ronald Reagan 1987 metais apsilankė prie Brandenburgo vartų (Berlyne) ir paragino savo partnerį Sovietų Sąjungoje Michail Gorbaciov nugriauti šią sieną“.

„Dalyvaujant devyniems valstybių vadovams, vienam ministrui pirmininkui ir daugeliui ministrų iš Europos šalių — nuo Baltijos iki Juodosios jūros — JAV viceprezidentas D. Cheney pasakė itin kritišką kalbą, nukreiptą prieš Baltarusiją ir Rusiją“, — rašo Prancūzijos „Le Figaro“.

„Virš viršūnių susitikimo Vilniuje dėl ES ir NATO ateitis Rytuose dvelkė naujo šaltojo karo dvasia“, — priduria dienraštis.

Kremlius įniršęs

Šiame kontekste nestebina, kad D. Cheney kalba Vilniuje išiutino Kremlį. Maskva ketvirtadienį „visiškai nesuprantamu“ pavadino D. Cheney pareiškimą, kad Rusija nukrypo nuo demokratijos, o savo gausius energetinius resursus naudoja šalių kaimynių kiršinimui.

„D. Cheney kalba, mūsų nuomone, yra kupina subjektyvių mūsų ir Rusijoje vykstančių procesų vertinimų. Pastabos mums yra visiškai nesuprantamos“, — sakė Kremliaus atstovo spaudai pavaduotojas Dmitrij Peskov.

D. Cheney pareiškimas gali pakenkti Rusijos prezidentui Vladimir Putin, kai liepos mėnesį jis rengs Didžiojo aštuoneto šalių viršūnių susitikimą.

Pasak Valstybės Dūmos NVS reikalų ir ryšių su tėvynainiais komiteto pirmininko Andrej Kokošin, D. Cheney pasisakymai yra subjektyvūs ir neatspindi realios padėties posovietinėje erdvėje.

Jo nuomone, „JAV dabar tenka bendrauti su visiškai kitokia Rusija — su Rusija, atkūrusia savo realų suverenitetą daugeliu parametru ir vykdančia pasaulio arenoje kursą, kuris pirmiausia atitinka jos pačios nacionalinius interesus“.

A. Kokošin nuomone, negalima sutikti ir su D. Cheney teiginiu, kad Ukrainoje ir Gruzijoje vyksta aktyvus demokratizavimo procesas.

„Ir Ukrainoje, ir Gruzijoje verslas ir politika labai persipynę, nepaprastai aukštas korupcijos lygis, slopinama opozicija, ir tai, pavyzdžiui, parodė „oranžinės revoliucijos“ nugalėtojai, vos atėję į valdžią, yra ir nemažai kitų neigiamų reiškinių“, — vardijo A. Kokošin.

Teiginius pavadino šmeižtu

Dūmos vicepirmininkas nuo Liberalų demokratų partijos Vladimir Žirinovskij mano, kad D. Cheney, kritikuodamas Maskvą, bando apšmeižti Rusiją liepos mėnesį Sankt Peterburge vyksiančio aštuoneto vadovų susitikimo išvakarėse.

V. Žirinovskij taip pat teigė, kad D. Cheney „reiškia tik dalies JAV politinio elito, bet jokių būdu ne pirmojo asmens šios šalies vadovybėje, nuomonę“.

RLDP vadovas nesutinka ir su tuo, kad Rusijos demokratijos pozicijos silpsta. Pasak jo, Rusijoje šiandien, priešingai, „pačios didžiausios laisvės — ir spaudos, ir politinių partijų, ir religinių organizacijų“.

Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmasis pavaduotojas Leonid Sluckij savo ruožtu tvirtino, kad D. Cheney kalba buvo neparengta ir neprofesionali, jis neišmano Rusijos tarpusavio santykių su Baltijos šalimis ypatumų.

L. Sluckij įsitikinęs, kad Amerikos atstovo kritika Rusijos atžvilgiu gali būti peradresuota Baltijos valstybėms, ypač Latvijai ir Estijai. Ten „vykdoma rusakalbių gyventojų spauda — Latvijoje prievarta asimiliuojami rusakalbiai, akivaizdžiai bandoma verstis valkatomis rusakalbį jaunimą“, — piktinosi jis.

Iš DP pasitraukė daugiau nei 400 narių

Atkelta iš 1 psl.

pasitraukimą iš partijos, vėliau savo pareiškimus pateikė ir kiti skyriaus nariai.

Anot A. Ūso, pasitraukiančių iš DP Kauno rajono skyriaus būsią dar daugiau, nes kai kurie nariai apie savo pasitraukimą kol kas pranešė tik telefonu.

Kauno rajono skyriaus tarybos posėdyje, pasak A. Ūso, dalyvavo partijos pirmininko pavaduotojai Loreta Grauzinienė ir Žilvinas Pa-

daiga.

„Buvo bandoma primetinėti procedūrinius dalykus. Partijos prezidiumo atstovai taip pat nelabai norėjo, kad mūsų tarybos posėdis būtų viešas, tačiau dauguma tarybos narių pasipriešino“, — sakė A. Ūsas.

Anot A. Ūso, pasitraukusieji iš DP daugiausia kritikos išsakė „dėl partijos vadovybės nesiskaitymo, nedemokratiško valdymo, nuolatinių partijos vadovo V. Uspaskicho keliamų skandalų“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

T. Blair po nesėkmingų rinkimų „aukoja“ ministrus

Londonas, gegužės 5 d. („Reuters“/AFP/BNS) — Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair, penktadienį, kitą dieną po jo Leioristų partijai itin nesėkmingų vietos rinkimų pertvarkydamas vyriausybę, „paaukojo“ du svarbius sekretorius — užsienio reikalų sekretorių Jack Straw ir vidaus reikalų sekretorių Charles Clarke.

Į skandalą dėl nesantuokinių ryšių išsivėlęs John Prescott liks ministro pirmininko pavaduotojo poste, bet nebebus atsakingas už gyvenamųjų namų statybos reikalus.

Aplinkosaugos sekretorė Margaret Beckett užsienio reikalų sekretoriaus poste pakeis J. Straw ir taps pirmą moterimi, eisiančia šias pareigas.

Vyriausybę pastarosiomis savaitėmis persekiojo skandalai dėl nesantuokinių ryšių, nuteistų užsieniečių nedeportavimo, ligoninių darbuotojų skaičiaus mažinimo ir paskolų Leioristų partijai iš verslininkų, kurių kai kurie vėliau buvo iškelti kandidatais į Lordų Rūmus.

Be to, per vietos valdžios rinkimus valdančioji Leioristų partija patyrė vieną didžiausių pralaimėjimų nuo pat atėjimo į valdžią 1997 metais, dėl kurio dar labiau padidėjo spaudimas T. Blair suteikti vyriausybei naują postūmį arba trauktis.

„Tai tikrai didelis pertvarkymas, — sakė apklausas atliekančios organizacijos MORI atstovas Ben Page. — Atrodo, kad jis siekia radikalių pakeitimų“.

Ch. Clarke, kuris pateko į skandalą dėl aplaidaus elgesio, kai pa-

aiškėjo, jog pažeidžiant tvarką 1,023 kalinti užsieniečiai, užuot buvę deportuoti, paprasčiausiai išėjo į laisvę, pasitraukė iš vyriausybės, o J. Straw taps žemųjų parlamento rūmų pirmininku.

Gynybos sekretorius John Reid taps naujuoju vidaus reikalų sekretoriumi, o gynybos sekretoriaus poste jį pakeis izdo kanclerio pavaduotojas Desa Browne, kuris buvo antrasis pagal svarbą pareigūnas Finansų ministerijoje ir kuris yra vienas pagrindinių galimo T. Blair įvedinio, izdo kanclerio Gordon Brown, sąjungininkų.

„Margaret Beckett nuėjimo į Užsienio reikalų ministeriją tikrai niekas neprognozavo. J. Reid yra nuostabus žaidėjas Tony Blair ir, štai, jis vėl išgelbėjo savo kailį“, — komentavo B. Page.

Geoff Hoon, kuris Irako karo metu buvo gynybos sekretorius, o vėliau — parlamento pirmininkas, tampa Europos reikalų valstybės ministru, bet dėl naujų pasikeitimų išsaugos vietą vyriausybėje. Anksčiau šį postą užimdavę pareigūnai būdavo laikomi tik „jaunesniaisiais ministrais“.

Ketvirtadienį vietos rinkimai vyko 176-iose iš 388 Anglijos savivaldybių, buvo renkami žmonės į 4,360 vietų tarybose.

Išankstiniai rezultatai rodo, kad leioristai, Anglijos miestų tarybose turėję 1,768 vietas, 256 jų prarado, o atsigaunanti opozicinė Konservatorių partija, kuriai vadovauja naujas vadovas David Cameron, papildomai gavo 252 vietas.

Pradėjo dirbti E. Olmert vyriausybė

Jeruzalė, gegužės 5 d. („Reuters“/BNS) — Izraelyje ketvirtadienį pradėjo dirbti naujoji vyriausybė, vadovaujama premjero Ehud Olmert, kuris žadėjo Vakarų Krante panaiškinti izoliuotas žydų gyvenvietes, bet visam laikui pasilaikyti dideles gyvenviečių grupes.

Sakydamas kalbą parlamentui, kurio 65 nariai iš 120 vėliau per balsavimą pritarė jo koalicinei vyriausybei, E. Olmert taip pat išreiškė didelį susirūpinimą dėl Irano branduolinės programos ir kaltino Tehran taikantis sunaikinti žydų valstybę.

„Izraelio sienos, kurios bus suformuotos artimiausiais metais, reikšmingai skirs nuo tų teritorijų, kurias Izraelis kontroliuoja šandien, sienų“, — sakė E. Olmert, kuris žadėjo galutinės Izraelio sienos su palestiniečių sutikimu ar be jo nustatyti iki 2010-ųjų.

Teigdamas, kad pavienės ir atokios gyvenvietės Vakarų Krante neatitinka Izraelio nacionalinių interesų, E. Olmert sakė, kad jų panaikinimas pagal jo „sutelkimo planą“ yra būtinas.

„Tai nereiškia, kad visas naujakurių judėjimas buvo veltui. Priešingai, naujakurių judėjimo pasiekimai pagrindinėse santalkose amžiams bus neatskiriama suveraus Izraelio dalis kartu su mūsų su-

vienyta sostine Jeruzalė“, — pažiūrėjo jis.

Palestiniečiai, kurių vyriausybei vadovauja islamistų judėjimas „Hamas“, sakė, kad pagal E. Olmert planą bus aneksuotos teritorijos, ir jie nebegalės įsteigti gyvybingos valstybės.

Palestiniečiai nori, kad jų sostinė būtų arabiškoji Rytų Jeruzalė, kurią Izraelis su visu Vakarų Krantu užėmė per 1967 metų Artimųjų Rytų karą.

E. Olmert centristų partija „Kadima“, kuri gavo daugiausiai balsų per kovo 28-osios rinkimus, vadovaus 67 vietas Knesete turinčiai koalicijai su centro kairiųjų Darbo partija, Pensininkų partija ir ultraortodoksų „Shas“.

Vis dėlto tai, kad E. Olmert nepavyko suformuoti didesnės daugumos, galėtų reikšti sunkumus siekiant parlamento pritarimo galutiniam planui dėl Vakarų Kranto ir 60,000 naujakurių perkraustymo.

Cituodamas šaltinius politikos sluoksniuose, laikraštis „Haaretz“ nurodo, kad E. Olmert šį pasiūlymą pradės įgyvendinti per artimiausius dvejus metus, prieš tai, kai 2009-ųjų sausį baigsis antroji JAV prezidento George W. Bush, kuris Izraelyje laikomas artimu sąjungininku, kadencija.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos valdančioji dešiniųjų partija „Įstatymas ir teisingumas“, septynis mėnesius valdžiusi kaip mažumos vyriausybė, pagaliau turi užsitikrinti daugumą Seime pakviesdama į vyriausybę žmones, griežtai nepritarusius provakarietiškam šalies politikos kursui. Aukšto rango šaltinis vyriausybėje sakė, kad konservatyviųjų „Įstatymas ir teisingumas“ paskutinę minutę sutarė įtraukti į valdančiąją koaliciją ultrakatalikišką Lenkijos šeimų lygą. Dėl nacionalistinių ir antivakarietiškų pažiūrų prieštarai vertinamas Lenkijos šeimų lygos vadovas Roman Giertych premjero Kazimierz Marcinkiewicz vyriausybėje gaus švietimo ministro postą.

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka penktadienį pasirašė įsaką sudaryti naujos sudėties vyriausybę, į kurią įėjo dauguma ministrų ir žinybų vadovų, dirbusių ankstesnės sudėties Ministrų taryboje, atsistatydinusioje po prezidento rinkimų. „Vyriausybė buvo formuojama sėkmingai, be bereikalingo politinio sujudimo ir socialinių sukrėtimų“, — pareiškė A. Lukašenka per pasitarimą su naujuoju ministrų kabinetu. Jis pažymėjo, kad „pirmą kartą į vyriausybės sudėtį ministro pirmininko pavaduotoju paskirtas Viktor Buria“.

JEREVAN

Armėnija ir Rusija gedi žuvusiųjų lėktuvo „Airbus-320“ katastrofoje, per kurią žuvo 113 žmonių. Bendru prezidentų Vladimir Putin ir Robert Kočarian sprendimu 2006 metų gegužės 5-oji abiejų valstybių teritorijoje paskelbta gedulo diena. Armėnijoje gedulas truks dvi dienas. Rusijos ir Armėnijos valstybinės vėliavos prie valstybinių įstaigų, gatvės ir aikštės abiejose šalyse nuleistos iki pusės stiebo. Armėnų Apaštalinės Bažnyčios šventovėse

visame pasaulyje gegužės 5 dieną vyko gedulinės pamaldos. Iš Soči į Jerevan atskrido du lėktuvai, vienu jų atgabenti 26 žuvusiųjų lėktuvo katastrofoje kūnai, kitu sugrįžo žuvusiųjų giminaičiai, dalyvavę jų atpažinimo procedūroje.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV ryžtingai nusiteikusias padėti Izraeliui užsitikrinti saugumą ir neketina užmegzti ryšių su valdančios palestiniečių grupuotės „Hamas“ vadovais, kol ji atsisako pripažinti žydų valstybės teisę egzistuoti, sakė prezidentas George W. Bush. Jis pateikė šį komentarą per susitikimą su Vokietijos kanclere Angela Merkel, su kuria jis laikosi bendrą poziciją dėl Irano branduolinės krizės, taip pat dėl „Hamas“. Jis ir A. Merkel taip pat kritikavo Irano poziciją dėl Izraelio.

JUNGTINĖS TAUTOS

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan paragino JAV pradėti tiesiogines derybas su Iranu dėl jo branduolinės programos, pažymėjęs, kad jos gali padėti priimtinu būdu sureguliuoti krizę. K. Annan tai pasakė, kalbėdamas per vieną Amerikos televizijos kanalų. Pasak jo, Irano atstovai anksčiau šaltai reagavo į derybas su Europos Sąjungos atstovais, bet jeigu jose dalyvautų JAV, jis galėtų būti labiau suinteresuotas. K. Annan seniai ragina politinėmis ir diplomatinėmis priemonėmis įveikti krizę dėl Irano branduolinės programos, kurią Tehran sako įgyvendinąs tik taikiais tikslais.

NEW YORK

Pasaulyje internetu naudojasi apie 694 mln. vyresnių nei 15 metų žmonių, rodo bendrovės „comScore Networks“ atliktas tyrimas. Pirmoje vietoje pagal internetų skaičių, bendrovės duomenimis, yra JAV, turinčios 152 mln. interneto vartotojų. Antroje vietoje yra Kinija su 72 mln. internetų, ir toliau — Japonija (52 mln.), Vokietija (32 mln.), Didžioji Britanija (30 mln.). Dar prieš dešimtmetį JAV teko du trečdaliai pasaulio internetų, tuo tarpu šiuo metu amerikiečiai sudaro mažiau nei ketvirtadalį interneto naudotojų.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslių, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslių ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Chiropraktika ir
manualinė terapija**Amber Health Center**

Telefonas (708)-239-0909
• Manualinė terapija
• Chiropraktika
• Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
• Kraujo tyrimai
• Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

Ausų, nosies, gerklės
ligos

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausų, Nosies, Gerklės Ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Širdies ir kraujagyslių
ligos

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-233-5630

**RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.**
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.

KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE**

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

**Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija**

Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir
gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
E. Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija / Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LEIŠIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

...ĮVAIRŪS...

* Moteris ieško žmonių priežiūros darbo.
Gali pakeisti savaitgaliais, išleisti atostogų.
Tel. 773-737-8894.

* Graži lietuviška šeima ieško dalinio
sponsoriaus imigracijos vizai. Susisiekti
rasajonyniene@yahoo.com

* Moteris ieško darbo su grizimu namo.
Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel.
708-833-0419.

* Dovanoju kačiukus. Tel. 773-778-5568.

* Ieškau darbo senelių priežiūroje 6 dienas
per savaitę su grizimu namo. Partis, gera
anglų kalba, automobilis, 708-484-1214.

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

Ruošia: Aldona Šmulkštienė

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

APIE RANGOVUS (CONTRACTORS)
IR JŲ KLIENTUS

Ateinant šiltesniam orui ir prasidedant įvairiems remontams ir klientai, ir rangovai turi nusiskundimų vieni apie kitus.

Žinoma, daugiausia tų skundų tenka išgirsti rangovams. Pagal 2005 m. duomenis, atitinkamose vietinėse ir valstijos įstaigose tie skundai užėmė 3-čią vietą iš visų pareiškiamų skundų.

Samdant rangovą, reikia žinoti, koks jis yra, gauti sąmatą (estimate) ir aiškiai surašytą sutartį bei žinoti, kur skūstis.

**Kas žinotina apie rangovą
(contractors):**

1. Ar jis turi nuolatinį adresą, telefono numerį, fakso numerį, nešiojamo (cell) telefono numerį ir „pager“.
2. Ar turi apdraudą.
3. Ar jo atliktais darbais, panašiais į tuos, kuriuos norite, kad jis atliktų, jo klientai buvo patenkinti.

Aplankykite namus, kur jis yra atlikęs remontus, kad patys įsitikintumėte.

4. Ar jis turi gerą vardą tarp tiekėjų (suppliers), kolegų ir vietos atitinkamų įstaigų. Paprašykite tiekėjų ir jo padėjėjų (sub-contractors) sąrašo, su kuriais jis dirba.
5. Ar yra nusiskundimų dėl jo atliktų darbų vietovės ar valstijos įstaigose, ar „Better Business Bureau“.

Kas žinotina apie sąmatą / būsimą darbo įvertinimą.

1. Prašykite sąmatos raštu ir kad ji būtų pagrįsta planais ir specifikacijomis.
2. Kreipkitės į bent tris rangovus. Palyginkite sąmatas. Klauskite klausimų.

Apie sutartį:

Rangovas (contractor) turi aiškiai parašyti kokį darbą jis atliks. Sutartyje turi būti: 1) jo vardas, adresas, telefonas ir leidimo (license) numeris; 2) atlyginimo už darbą eiga jam pačiam ir „sub-contractors“; 3) darbo pradžios ir pabaigos datos; pakeitimų, jei tokių reikėtų, klausimas; smulkus naudojamų medžiagų sąrašas (spalva, dydis, firmos pavadinimas ir produkto pavadinimas); 4) medžiagų ir darbo garantija; 5) Išvalymas, darbą atlikus.

Dar patariama:

- 1) Nepasirašyti nieko, ko ne-

suprantate.

2) sutarties galima paprastai atsisakyti 3-jų dienų laikotarpyje.

3) Nemokėti visko iš anksto. Mokėti dalimis. Pvz., darbo pradžioje 1/3, darbo viduryje 1/3 ir užbaigus darbą 1/3.

Skundai.

Paprastai skundžiamasi, kad nebuvo surašytos sutartys, kad rangovas darbą metė, ar atsisakė jį užbaigti. Darbas buvo prastas ir neatitiko „building code“.

Dėl skundų galima kreiptis į:

- 1) Remodeling Council of the National Association of Home Builders
 - 2) National Association of Consumer Agency administrators
 - 3) Federal Trade Commission Consumer Protection Division
- Antra vertus ir rangovai turi savo nuomonę apie blogus ir gerus klientus.

Blogi klientai:

- 1) Tie, kurie smulkiai išklausinėja rangovą kaip jis tą darbą atliks, o išgavę informaciją patys imasi darbą atlikti.
- 2) Tie, kurie spaudžia rangovą nuleisti kainą, bet atsisako užmokėti už pridėtinį (ekstra) darbą, kuris nebuvo įrašytas sutartyje.
- 3) Tie, kurie neturi kantrybės ir neatsižvelgia į remonto darbui nustatytą laiką (timetable).
- 4) Klientai, kurie laiku neužmoka už atliktą darbą.
- 5) Klientai, kurie nežino, ko jie nori ir nežino kaip išreikšti tai, ko jie nori, kad rangovas galėtų jiems tai paaiškinti.

Geri klientai:

- 1) Klientai, kurie nors ir nežino, ko nori, bet pasako tai rangovui ir jis tada stengiasi remonto eigą paaiškinti.
- 2) Klientai, kurie nori gero produkto už prieinamą kainą.
- 3) Klientai, kurie supranta, kad už papildomą darbą (neįrašyta sutartyje) reikia užmokėti.
- 4) Klientai kurie žino, kad gali būti netikėtumų, uždelsimų, pan.
- 5) Klientai kurie gali atsakyti į rangovo klausimus ir būti prieinami, netrukdamas jo darbo eigos.

(Iš įvairios amerikiečių žiniasklaidos)

RESTAURANT

Magnolia

KVIEČIA APSILANKYTI

nuo 11 val. r. iki 10 val. v.

123 Market St., Willow Springs, IL 60480
(Willow Springs Rd. ir Archer Ave. šiaurės rytų kampas)
tel: 708-289-8577

PHILADELPHIA JAUNIMO CHORAS „ATŽALYNAS“ PAKELIUI Į DAINŲ ŠVENTĘ ČIKAGOJE

Visiškai neseniai Philadelphia įsikūręs jaunimo choras „Atžalynas“ sparčiai ruošiasi bene vienam svarbiausių šio choro gyvavimo laikotarpio renginiui – Dainų šventei Čikagoje.

Nenuostabu, kad šis choras pasivadino „Atžalyno“ vardu. Pradžioje jo branduolį sudarė Philadelphia suaugusiųjų choro „Laisvė“ narių vaikai. Tam, kad užimtų savo atžalas, buvo parinkta keletas dainelių, atsineštas smuikas, fleita ir pradėta dainuoti. Taip 2004 m. rudenį įsisteigė jaunimo choras „Atžalynas“. Šį rudenį, Dainų šventės dvasios pagauti, prisijungė nauji nariai. Chorui vadovauja Lietuvos Konservatoriją baigusi pianistė Raimonda Rukšienė, kuri taip pat akompanuoja ir Philadelphia chorui „Laisvė“.

Pasak choro vadovės R. Rukšienės, pradžioje buvo dainuojamos nesudėtingos, vienbalsės dainelės, nes dainininkai neturėjo daugiabalsio dainavimo įgūdžių. Gavus Dainų šventės repertuarą buvo aišku, kad darbo bus daug. Tačiau per idėtas pastangas choras subrendo ir dabar jau visai gerai jaučiasi dainuodami keliais balsais. Choro nariai yra laimingi, kad kartais gali padainuoti su didžiuoju choru „Laisvė“. Išmokę jungtinio choro dainas „Atžalynas“ išilieja į jungtinį chorą ir dainuoja drauge. Kas gali būti gražesnio, negu tame pačiame chore dainuojantys vaikai ir tėvai?

Choras koncertavo Lietuvos Nepriklausomybės šventėje Washington (2005), Philadelphia (2005 ir 2006), Kalėdiniam koncerte Šv. Andriejaus bažnyčioje (2006). Per visus šiuos renginius atžalyniečius džiugino nuoširdūs publikos palaišymai, plojimai, šypsenos. O juk tai ir yra svarbiausia, geras žodis padeda meno kolektyvui jaustis reikalingu.

gu, įprasmina jo veiklą.

Niekad nepailstanti, energinga ir linksmas choro vadovė Raimonda Rukšienė apie „Atžalyną“ pasakojo šitaip: „Jaunimas labai susidraugavo, šauniai dirba, yra gabūs ir muzikalūs, repeticijų metu jaučiasi puiki, draugiška nuotaika. Visada užtenka laiko šalia rimto darbo ir juoką pasakyti, ir patirtimi pasidalinti. Daina visus labai surišo. Ši Dainų šventė „Atžalynui“ bus tikra šventė, kuriai nuoširdžiai ruošiamės. Dalyvavimas joje – tai betarpiškas jaunimo susiliejimas su lietuvių daina, lietuvišiais draugais, bendraamžiais, susilietimas su pačia Lietuva“.

„Atžalyno“ jaunimas laukia kecionės į Čikagą ir didžiujasi, kad gali dalyvauti Dainų šventėje. Jauniausia šio kolektyvo narė Dominyka paklausta, koks svarbiausias įvykis jos, kaip choristės, gyvenime, atsakė: „Juk svarbiausias įvykis dar bus – tai Dainų šventė Čikagoje“.

Toliau choro vadovė kalbėjo: „Esu dėkinga choro nariams už jų entuziazmą, pastangas, šypsenas. Esu labai dėkinga jų tėveliams už tai, kad sekmadieniais atveža savo atžalas į repeticijas, be galo dėkinga „Laisvės“ choro vadovei Ilonai Babinskienei, kuri kiekvieną sekmadienį atveža ne tik savo dukrą Kristiną, bet ir dar dvi kitas merginas. Viso „Atžalyno“ vardu dėkoju Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonui Petrui Burkauskui už suteiktas jaukias patalpas klebonijoje repeticijoms ir už visą mums rodomą šilumą“.

„Atžalynui“ ir jo vadovei Raimondai Rukšienei belieka palinkėti kuo ilgiausių gyvavimo metų, kūrybingumo, jaunatviškos dvasios ir didžiausios sėkmės Dainų Šventės Čikagoje metu.

Jurgita Balynaitė

Sėdi iš kairės: Ervina Bertušaitytė, Kristina Babinskaitė, Dominyka Mauricaitė, Monika Rukšytė, Marija Rukšytė, Rimgailė Klimaitė; stovi: Žilvinas Avellino, Raimonda Rukšienė, Paulius Mauricas. Chorui dar priklauso Akvilė Dudonytė, Laura Šalčiūnaitė, Virgus Volertas. Irenos Mauricienės nuotrauka.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th Str.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIAUSKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Dr. DANA M. SALIKLIS

Dantų gydytoja

38 Oak Creek Plaza

Mundelein, IL 60060

Tel. 847-949-7300

Valandos pagal susitarimą

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook

Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winteret Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ

Dantų gydytoja

4817 W. 83 St, Burbank, IL

Tel. 708-423-6114

Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road

Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas

RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD

120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523

Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius,

žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas.

Kosmetinė chirurgija.

3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655

773-233-0744 arba 773-489-4441

Kunigaikščių užeiga

Jei išalkę: pavalgydinsime

Jei ištroškę: pagirdysime

Jei žingeidūs: Lietuvos istorijos lapus atversime

Jei smaguriai: egzotiškų lietuviškų patiekalų ir gėrimų paragausite

Jei romantikai: jauki aplinka, židiny ir žvakių švieselės laukia.

TAD PRAŠOME APSILANKYKITE!

6312 S. Harlem Ave.

Summit, IL 60501

Dirbame: I — IV 10 val.r. - 10 val. v.

V — VI 10 val.r. - 12 val. v.

VII 10 val.r. - 9 val. v

Informacija telefonu 708-594-5622

Kunigaikščių Deli

Pas mus rasite platų asortimentą lietuviškų prekių,
valgių išsinešimui bei alkoholinių gėrimų!

Taip pat priimame užsakymus įvairiom progom!

Šio mėnesio „special“ — lietuviška „Starka“ \$23.99!

PARDUODA

K. LAUKAIČIO NATŪRALUS MEDUS
ir lietuviška arbata apsaugo visus nuo
slogos ir negerovių. Medaus galima
gauti lietuviškose krautuvėse ir po
pamaldų PL centre, Lemonte.
Tel. 630-323-5326

Čia vieta

Jūsų skelbimui!

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

PAVASARĖJANT DANGUI

LIBERTAS KLIMKA

Žvaboki šių metinio balandžio orai Lietuvoje vis tik nesustabdė pavasario žingsnių; kad ir pamažu, bet skleidžiasi žaluma. Ypatingai gražiai šviesiai žalsvomis ir rausvomis skraistėmis pasidabino berželiai ir drebulės. Brinksta vyšnių, slyvačių žiedų pumpurai... Kaip gi kitaip: per tą apgaulingą balandžio mėnesį diena pailgėja 2 valandom ir 5 minutėmis. Baigia tirpti ežerus ir kitus vandens telkinius ilgai kaustęs ledas; ir vandenį jau atsispindi pavasariškai balzganas dangus.

Sutemus, akį traukia jau visai kiti žvaigždynai nei žiemą. Iškilusis žiemos medžiotojas Orionas su jį lydintiais šunimis Sirijumi ir Prokionu vakare nusileidęs iki žemės. Vakarų augsinėje žaroje tirpsta ir Sietynas – padrikasis žvaigždžių spiečius Tauro žvaigždynė, astronomų nuo seno vadinamas Plejadėmis. O patarlė sako: „Sietynėlis pažare – jautelis vagoje“. Dar kaimo senolių pastebėta, kad prapuolus Sietynui, netrukus užkukuoja gegutė. Ir sode, darže, laukuose prasideda didysis darbmetis – laikas sėjai.

Senovėje pagal šį astronominių reiškinių, mokslo kalba vadinamą heliakine Sietyno laidą, ištis būdavo tikslinimas žemdirbiškasis kalendorius ir nustatomas pavasarinės orės pradžios laikas. Štai kodėl jis taip dažnai minimas folklore; dainose įvardijamas net „broleliu“. Ir ne tik mūsų krašte šis žvaigždžių spiečius būdavo kuo atidžiausiai stebimas. Daugelio pasaulio tautų etnožiniijoje Sietyno teka ar laida siejama su vienu ar kitu darbų pradžia. Kodėl lietuviai jį vadina Sietynu, Sietu – akivaizdu: pavasarį dangaus skliautu jis liedi žiurę. Kartu su Tauro žvaigždynu, vadinamu dar ir Jaučiu. O žiemą per aukštai iškilusį Sietą į žemę liejosi šaltis,

sniegas; vejas...

Balandžio 25-oji, kalendoriaus lapelyje pažymėta kaip šventojo Morkaus diena, yra daržų sodinimo ir sėjos pradžia. Žemdirbiui tai svarbių svarbiausias darbas, kurio negalima nei paskubinti, nei suvėlinti. Žinoma, per pačią šventę nebuvo dirbama; papročiai tą griežtai draudžia, gąsdinant, kad antraip ledai įjauš iškapotų, kurmiai laukus suverstų. Vienintelė išimtis – morkų sėjai, matyt, iš to vardų panašumo. Moterys darže pasėdavo morkas ir lysvės gale stamboką kuolą išmeigydavo, kad užaugtų tokios pat didelės.

Šventųjų gyvenimo epizodai liaudiškuose tikėjimuose neretai naiviai „suaktualinami“, priartinant prie valstiečių rūpestių. Ir senieji mitai neretai įgauna krikščionišką atspalvį... Kad ir apie Sietyno kilmę. Štai kaip tai aiškina sakmė: „Kartą Švč. Paneli Marijai prapuolė sietas, kuriuo miltus sijodavo. Sužinojo, kad velniai pavogę; nusiuntė šv. Morkų atimti. Velniai nenorėjo gražumui atiduoti sieto, ir šv. Morkui su jais susipešti. Užtat ir sako: „Daužosi kaip Morkus po peklą“. Besimušdami sieta sulankstė, ir Marija juo naudotis negalėjo. Pakabino tada ant dangaus, ir dabar jį matome, tik vadiname Sietynu“ (Iš J. Balio „Tautosakos apie dangų“, Michigan, 1951). Šis tautosakos kūrėlis gražiai išsaugojo prosenoviško mito atmintį. Iš esmės tai yra pasakojimas apie Perkūno ir Velino, oro ir žemės valdovų, kovą. Jis laikomas pagrindiniu indoeuropietiškos kulties tautų Naujųjų metų mitu. Besidaužantis šv. Morkus čia perėmė senojo tikėjimo dievybės Perkūno funkciją – atkovoti žemę naujam augalijos, kartu ir derliaus augimui. Folklorinio velnio senamentemoje ganėtinai ryškūs gyvulininkystės globėjo Velino požymiai: ragiukai, kanopos, uodega... Taigi žemdirbio me-

Tauro (Jaučio) žvaigždynas ir Plejadės (Jaučio širdis). Pagal J. Flamsted žvaigždėlapi.

tai prasidėdavo pavasariu, Perkūno pergale. Žemės dievybė, jos derlumo ir vaisingumo globėja senojoje baltų religijoje yra moteriška – tai Žemyna. Gyvenimiškos sėkmės dievybė irgi moteriška – Laima. Jų funkcijos po Lietuvos krikšto atiteko Švč. Mergelei Marijai. Kulto populiarumą neabejotinai nulemia tautos žmonių daugumos gyvenimo prioritetai.

Lietuviškųjų papročių ir tikėjimų sąsajos su astronominiais reiškiniais nėra kažkokia išimtis, sąlygota vien tik permainingo klimato. Visoje žmonijos kultūros raidoje dangaus reiškiniai buvo svarbūs religinių įvaizdžių ir praktinio kalendoriaus darybai. Tik nelygus ūkininkavimo pobūdis, žemdirbiškojo sezono trukmė. VIII amžiuje prieš Kristų gyvenęs graikų poetas Hesiodas sakė, kad derlius subręsta, kai Plejadės pateka ankstų rytą saulės spinduliuose. O kai jos nuskęsta jūroje vakare, prasideda rudeniniai štormai, ir laivyba baigiasi. Graikams Plejadės – tai balandėmis pavirstos milžino Atlanto, laikancio žemės rutulį, dukros. Į dangų jos pakilo kartu su motina Plejone, gelbėdamosi nuo medžiotojo Oriono persekiojimo. Balandės danguje vyriausiam dievui Dzeusui nešioja ambroziją – nemirtingumo gėrimą. O kiek gi yra paukščių tame būryje, kiek seserų, kiek žvaigždžių? Daugelio tautų legendose teigiama, kad septynios.

Šis skaičius apskritai dangaus sferoje dažnas: septynios Grįžulo Ratų žvaigždės, septynios akimi matomos planetos, septynios paros savaitėje pagal tarpą tarp mėnulio fazių. Ir lietuviškojo kaimo senoliai pasakys, kad Sietyne yra, septynios žvaigždės. Maža to, liepos 10-ąją, kai spiečius vėl pakyla virš horizonto prieš saulės teką, rytmečio žaroje,

pavadino Septynių brolių miegančių dieną.

Tačiau skaičiuojant Plejadžių žvaigždes, vis vienos pritrūksta. Šešios ryškios, o kur gi septintoji? Graikai taip aiškina jos pradingimą: viena iš seserų – Meropė – išteko už Sizifo, mirtingo žmogaus. Gėdindamasi nelygių vedybų, ji slepia savo veidą po vualiu. Romėnai dar pridūrė, kad pasmerkta seserų, Meropė iškeliavo į žemę, išsipynusi plaukus ir todėl pavirtusi kometa. Idomu, kad labai panašiai apie septynias Sietyno žvaigždes pasakoja ir Šiaurės Amerikos indėnų gentys: irokėzai, pauniai, čerokai. Indų arijų epinėje poemoje „Mahabharatoje“, sukurtoje V amžiuje prieš Kristų, spiečiaus kosminė legenda tokia. Grįžulo Ratų septynios žvaigždės – tai septyni išminčiai. Plejadės – jų žmonos (žvaigždyno ir spiečiaus konfigūracijos ištis yra panašios). Viena jų buvo taip ištikimai atsidavusi savo vyrui, kad jis ją pasiėmė kartu į tolimą piligriminę kelionę. Ir dabar tą porą galima įžiūrėti Grįžulo Ratuose – „dišliaus“ antroji yra dviguba. Arabai šią neišskiriamą porą pavadino Micaru ir Alkoru, Žirgu ir Raiteliu. Kai sultonas rinkdavosi karius savo gvardijai, šaulių regą tikrindavo pagal šias žvaigždes: mato dvi, ar vieną?

Štai kodėl astronomai neatsisako tų senoviskųjų žvaigždžių ir žvaigždynų pavadinimų – juose glūdi gili kultūrinė įvairių tautų atmintis. Ir astronomijos romantika... Buvo net svarstoma, ar nebus kuri iš Plejadžių spiečiaus žvaigždžių taip pakeitusi savo ryškį, kad duotų pretekstą legendoms atsirasti. Tačiau tautų ar civilizacijų gyvavimo trukmė pernelyg trumpa, lyginant su žvaigždėse vykstančiais procesais. Teleskopu pažvelgę į aptartuosius žvaigždynus, pamatysime, kad Sietyne yra keli šimtai žvaigždžių. Šviesa iš ten keliauja bemaž 300 metų. Micaras savo ruožtu yra dvinarė žvaigždė: dvi saulės šviestų danguje, jei Žemės planeta skrietų aplink ją. Apie visa tai plačiau sužinoti galima Lietuvos etnokosmologijos muziejuje, kuris yra Molėtų rajone, greta Astronomijos observatorijos. Ten moderniu teleskopu galima pakeliauti po slėpiningosios Visatos tolius, o ekspozicijoje sužinoti, kad planetas senovės lietuviai vadino žvėrinėmis; gal todėl, kad laksto savo takais tarp žvaigždžių kaip vilkas ar lūšis medžioklėje. Tik vertėtų paskubėti, nes pavasarijantis dangus kaskart vis šviesesnis...

VILNIUS 2006

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS
Fax. 718-423-3979

E-mail: vyttours@earthlink.net

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčylienė tel/fax 708-923-0280

E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DR. ALBINAS ŠMULKŠTYS – DĖMESYS ISTORIJAI IR DVASINĖMS VERTYBĖMS

Atkelta iš 5 psl.

1948 m. už disertaciją Kavernoinės hemanciomos viduriuose“) jam buvo suteiktas medicinos daktaro laipsnis.

1951 atvykęs į JAV, atliko reikalaujamą gydytojo stažą: specializavosi Čikagoje Edgewaterio ligoninėje akušerijos ir ginekologijos srityje. 1953–1958 m. gavo teisę praktikuoti (dirbti) Illinois, Ohio, New Jersey, Arkansas ir Pennsylvania valstijose. 1955–1957 m. A. Šmulkštys – JAV laivyno karininkas, dirbo karo laivyno ligoninėje Philadelphia, PA, vėliau iki 1971 vertėsi privačia praktika Riverside NJ, 1971–1976 m. dirbo karinėse medicinos įstaigose. 1976–1992 m. Gibbstown. NJ.

Šalia specialybės darbų dera paminėti ir visuomeninę veiklą. O ji buvo ženkli – ypač ateitininkijoje (1949 m. Tuebingen universiteto studentų ateitininkų pirmininkas). O vėliau, tapęs sendraugiu, jautėsi atsakingas už jaunimą. Dalyvaudamas renginiuose, bendraudamas su jaunais žmonėmis, siekė išgilinti į jų poreikius, suprasti jų pažiūras, ieškoti gėrio, pajusti jį ir skleisti. Jis daug kalbėjo, kad grožio ir gėrio nereikia bijoti – tada bus žymiai lengviau gyventi.

1994 m., kaip jau minėta, sugrįžo į Lietuvą, trokšdamas padėti jai „atsistoti ant kojų“: finansais, veikla, patarimais, igytais per pusamžį intensyvaus darbo išėvijoje.

Susumuojant šiuos kuklius biografinius faktus akcentuosime, kad Albinas Šmulkštys iš Lietuvos išvyko jau diplomuotas lituanistas, turintis meno žinių bei Vilniaus universitete pradėjęs medicinos mokslus. Ir tokį retą mokslų derinį jis ne tik išlaikė visą gyvenimą, bet ir svariai pagilino. Išėvijoje medikas nenustojo domėtis meno, kultūros renginiais, studijuoti istoriją, o grįžęs visas pasinėrė į kultūrinę veiklą – gausia finansine parama sudarydamas sąlygas jos plėtrai. Grįžęs į Lietuvą aktyviai sekė meninį gyvenimą: dalyvavo knygų pristatymuose, literatūros ir poezijos vakaruose, lankė parodas.

Nedetalizuodami A. Šmulkščio – mecenatoriaus – paramos gimtojo Liudvinavo (Marijampolės rajonas) apylinkių ambulatorijai, jai nupirktų medicinos įrangą, paramos Pane-

vėžyje jo iniciatyva įsteigta privati „Šeimos klinikai“ ir nemokamoms konsultacijoms bei veltui dalintais vaistais, kuriuos jis asmeniškai užsisakydavo iš Amerikos bei įvairiausios kitokios paramos, stabilėsim ties literatūra ir istorija. Tačiau pastaroji veikla taipogi glaudžiai siejasi su mecenatoryste – parama literatams bei mokslininkams leidžiantiems knygas.

1961 m. jo lėšomis buvo išleista V. Mačernio poezijos knyga – lietuvių kultūrai remti „Į Laisvę“ fondo pirmasis leidinys. Tai pirmoji dr. A. Šmulkščio lėšomis išleista knyga.

1971 m. išleido Antano Maceinos „Kultūros filosofija“, 1988 m. parėmė kun. Ričardo Mikutavičiaus poezijos rinkinį „Kad Lietuva neišsivaikščiota“ išleidimą. Vėliau jis rūpinosi Vlado Šlaito „Rudenio vyno“, savo dėdės kunigo Antano Šmulkščio – Paparonio Pasakėčių atšvaistų“, Pranės Aukštikalnytės – Jokimaitienės „Sugrįžimų“ išleidimu. Iki sugrįžimo į Lietuvą jis išleido 10 knygų. Grįžęs – šią mecenatorišką kryptį plėtė. Straipsnio autorė ne vienoje savo knygoje įrašiusi padėką už finansinę paramą parengiant ar išleidžiant knygas.

Dr. Albinas Šmulkštys buvo savo krašto patriotas plačiaja šio žodžio prasme: besididžiuojantis, mylintis ir gerbiantis savo tėvynę, jos istoriją. Ir jis tikrai su džiaugsmu pritarė Domui Zabulioniui 2006 m. kovo 24 d. „Lietuvos aide“ išdėstytoms mintims – raginančioms gerbti Lietuvos didvyrius. D. Zabulionis su pasididžiavimu rašo apie Vytautą, J. Basanavičių, pagarbiai mini A. Šapoką. Praeitais niekintojams – didiesiems istoriosofams – linki „Viena patariu – nerašyk blogai apie savo didvyrius, kurie mirė didvyrių mirtimi, nes prisišauksi nelaimę, nesmerk tų, kurie yra pasmerkti Viešpaties“.

Dr. A. Šmulkščio dėmesį istorijai liudija faktas: Henriko Latvio Kroniką visada matydavau ant jo darbo stalo: aplankius Albiną jis galėdavo skaityti ir atmintinai cituoti ilgiausias ištraukas. Jis tiesiog neįsivaizdavo, kad save gerbiąs asmuo gali neturėti tokio mūsų istorijai svarbaus šaltinio. O jam tas šaltinis buvo svarbia paskata atlikti unikalų darbą – sukurti filmą „O Gercige!“, kuriam rinko medžiagą, ieškojo ar-

Brolienė Aldona Šmulkštienė ir dr. Albinas Šmulkštys, atvykęs į brolio Vinco laidotuves 1998 m. kovo mėn., Čikagoje.

tistų, pats vaidino ir finansavo.

Filmo kūrimo idėja Albinui kilo iš vieno nepakartojamo susitikimo. M. Mažvydo nacionalinėje bibliotekoje parodos metu Albinas susipažino su Tatjana Žukovskaja. Pasirodo kad ji – gercigietė – iš lietuvių giminės, gyvenusios prieš 800 metų ir valdžiusios sritį tarp Rygos ir Gercigės pilies. Apie Gercigės pilį ir Henriko Latvio Kronikoje parašyti net du puslapiai. Albiną pagavo įkvėpimas sukurti filmą. Tačiau jis nenorėjo šiaip sau rašyti, jis turėjo pats viską pamatyti, pajusti, paivaikščioti tais takais. Tad savo lėšomis dr. A. Šmulkštys organizavo ne vieną ekspediciją į Gercigę. Surinko daug medžiagos, surado akmenį, kur palaidotas pirmas vyskupas Meinardas, atrado Lielvardės skardį, kur vyko pirmosios kautynės tarp Žvigoto ir kalavijuočių. Filmui pats kūrė scenarijų, Panevėžyje ir Vilniuje ieškojo aktorių. Filmavo Lielvardėje, Koknasėje, Gercigėje, Nidoje. Pats A. Šmulkštys suvaidino epizodinę vyskupo rolę. Ir visą tą darbą finansavo pats idėjos kėlėjas. Pasirūpino, kad filmo „O, Gercige!“ sutrumpintos kopijos būtų padovanotos Panevėžio miesto mokykloms, kaip pažintinė istorinė medžiaga. Dera pastebėti, kad šis filmas itin svarbus ir jaunimo dvasinio bei dorinio ugdymo aspektu: jaunimas turi augti ir bręsti didžiavimosi savo krašto praeitimi mintimis, o ne jos niekinimo aplinkoje.

Filantropą domino žmonių dvasiniai turtai: ko mes išmokstam iš religijos, istorijos... Vaikai turi augti su dvasinių turtų pajautimu ir supratimu, o dvasinių turtų sklaidai itin svarbus pasakos vaidmuo. Tad pasakos reikalingos ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. A. Šmulkštys teigė, kad kiekvienas iš mūsų nešiojame gražią pasaką, tik nedrįstame jos išsakyti, nemokame arba gėdijamės...

Apie savo pasakas galvojo ne vieną dešimtmetį. Kad geriau įsijaustų į įvairias istorines situacijas daug keliavo. Pabuvojo Palestinoje, Romoje, Pakistane, Havajų salose ir daugelyje kitų vietų.

1994 m. išleido savo pirmąją poezijos knygą *Negirdėtos neregėtos pasakos*, o rūpintis šios knygos leidyba pradėjo jau nuo 1989 m. (1996 m. pasirodė pakartotinas leidinys). Medžiagą savo poezijai – pasakoms

ėmė iš religijos, kalbos, istorijos ir net priešistorės. Iš istorinių šaltinių itin daug dėmesio skyrė Henriko Latvio Livonijos kronikai. Priimdamas ją kaip pasaką, ieškojo medžiagos – siužetų savo pasakoms. Visos pasakos remiasi laimės pamatu. Pats autorius ieškojo atsakymo į klausimą – O kas yra laimė? Laimėjusiam – laimė, deja, šalia yra ir pralaimėjus, jam gi – nelaimė. Knygoje, kaip teigia autorius, norėta parodyti, ką tautos gyvenime reiškia valdovas, morali politika, o žmogaus gyvenime dvasinės vertybės, kurių pamatas – tikėjimas, dora, tiesa ir gėris.

2000 m. išleista knyga *Laiškai vaikų karalystei* (vertimai, originalūs eilėraščiai). Knygoje, kaip teigia autorius, norėta parodyti, ką tautos gyvenime reiškia valdovas, morali politika, o žmogaus gyvenime dvasinės vertybės, besiremiančios tikėjimo, doros, tiesos ir gėrio sampratomis. Jis ir į savosios tautos istoriją žvelgė kaip į pasaką.

Ženkli ir kitokia literatūrinė veiklos kryptis. Dr. Albinas Šmulkštys iš anglų, vokiečių, prancūzų kalbų vertė filosofijos ir teologijos veikalus, straipsnius. Pasirašinėjo Jotvingio, Krivošiaus slapyvardžiais.

Knygos *Laiškai vaikų karalystei* anotacijoje rašoma: „Albino Jotvingio poezijos vertimų ir originaliosios kūrybos rinkinyje susitelkiama prie gyvenimo, laikinumo ir amžinumo klausimų. R. Guardini, M. Quist, J. Sullivan kūryboje atskleidžiamas ieškančiojo ir tikinčiojo kelias į prasmę, eilėraščių filosofinės įžvalgos apgaubiamos lyrinių išgyvenimų tikrumu“.

Tik pasirodžius jo knygai, atvykau į kuklų vieno kambario butą Panevėžyje, Respublikos gatvėje. Pasidžiaugėme gražiu leidiniu. Tačiau aš nebuvo patenkinta dovąnotos knygos dedikacija Mielai Aldonai už draugiškumą. A. Jotvingis“ ir paprašiau posmų. Mažumelę draugiškai pasiūpęs Albinas pagalvojo ir įrašė:

„Dausų karaliau
Teikis sugrąžinti
Vaikų karalystės
Sugriautą mintį!
Tegul tiesa
Ir dieviška vaikystė
Lenkia šviesų, aukštą skliautą
Virš žmogiškos kvailystės“.

Ką veiksite šeštadienį?

susipažinimo vakaroneje dalyvauja

"Jazz Land"

vokalinė grupė vedama Artūro Noviko

šeštadienį, liepos 1 d. 8 v.v.

Park West * 322 W. Armitage

Bilietai \$30 dainusvente.org/bilietai

PASTABA: 1 d. ir 2 d. koncertų bilietams tik su teigiamu vertinimu praėjus

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Drake Did It Again!

Equal Housing Opportunity
5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514

Reda Blekys
Office
630-325-2800
Mobile
630-745-7593
Fax
630-325-7010

Profesionalus asmeninis patarimas. Patirtis mieste ir priemiestčiuose. Nemokamas nekilnojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realitor

Century 21 Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestčiuose.

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Audrius Mikulis
1st Choice Real Property
Tel.: 630-205-9262
E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- Nemokamas įkainavimas
- Nemokama rinkos analizė
- Pirkimas
- Pardavimas
- Surandame optimaliausią finansavimą

COLDWELL BANKER **VIDA M. SAKVICIUS**

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas

708-889-2148

...ĮVAIRŪS...

Suteikiama privati psichoterapinė pagalba Niujorke. Konsultuoju depresijos, imigracijos, šeimos, karjeros ir kitais klausimais. Teiraukitės tel. 1-917-517-9296 arba el. paštu: napr@yahoo.com

PARDUODA

LEMONT RELATED LIVING TOWNHOME IN BEAUTIFUL KENSINGTON ESTATES
Soacious end unit, with custom upgrades throughout \$595,000
630-257-5906

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

PASKOLOS

Mindaugas
651-343-0286 Cell
mindaugas.m.bubliauskas@wellsfargo.com
www.wfham.com/weststpaulbranchmn

Neslėpkite manęs nuo jūsų draugų ir mūsų finansuojamų paskolų:

- Visokios kredito istorijos
- CDMP – Community Development Mortgage Program
- Paskola be paskolos draudimo: \$200,000 @ 6.5% =
- Pirmo namo pirkimas
- Atostogų namo pirkimas
- \$0 Down
- Statybų finansavimas
- Komercinių statybų finansavimas

SIŪLO DARBĄ

IN-HOME CARE FOR ELDERLY.
Come-go, live-in. Good pay. Must speak English, have work permit, drivers license and car.
Call Comfort keepers
847-215-8103

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjomis kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Vaikams reikalinga
40 m. ar vyresnė auklė.
Gyventi 6 d. savaitėje, virti, valyti.
Privalo kalbėti rusiškai.
Tel. 630-715-2881, Marina

CDL DRIVERS
CHICAGO TO CALIFORNIA
Some English necessary. Full time.
630-495-8382
630-202-4330

„DRAUGAS“ informuoja,
„DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išėviljos
ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS“ lietuviybės
švyturys ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
www.draugas.org

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL 708-423-5900

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą FREE ESTIMATE
7 dienos per savaitę **773-778-4007**
773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikabinsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Always With Flowers

- Įvairios tropinės gėlės
- Gėlės visom progom, gėlės į Lietuvą
- Egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos (konsultacijos – nemokamos)
- Dovanų krepšeliai, suvenyrai, paveikslai
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai vazoninės gėlės
- Bažnyčių, pokylių salių ir stalų dekoravimas gėlėmis ir balionais (nuolaida 20%)

1120 S. State St., Lemont, IL
8015 W. 79 St., Justice, IL
Nemokamas tel. 888-594-6604

Pristatome Čikagoje, jos apylinkėse, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje.
www.alwayswithflowers.com

KEPKYLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — **www.racinebakery.com**

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Vasario 16-osios gimnazijos direktoriaus pasisakymas dėl Vokietijos LB valdybos pareiškimo

Atkelta iš 4 psl.

Dabar mokykla turi laikytis Švietimo ministerijos nustatytos programos ir taisyklių, bet užtai mūsų gimnazijos išduoti pažymėjimai visur pripažinti.

Ir visa tai buvo daroma ne slap- tai ir ne vieno žmogaus nutarimu. Šita tema buvo plačiai diskutuojama Vokietijos LB taryboje, valdyboje ir kuratorijoje. Visi mokytojai ir Bendruomenė buvo informuoti. Prisime- nu, kad visos Vasario 16-osios dienos minėjimo Hiutenfelde kalbos 1998 ir 1999 sukosi apie šią temą. Kai šitas planas buvo pateiktas 1999 m. tary- bos posėdžiui, niekas nesipriešino, tik vienas kitas suabejojo, ar vokie- čiai iš viso siųs savo vaikus į kažko- kią užsieniečių mokyklą.

Pasirodo, siūnia. Ir siūnia dau- giau, negu galime priimti. Turime labai gerą vardą. Net kaimyninių gimnazijų ir mokytojai ir net vienos mokyklos direktoriai siūnia savo vaikus pas mus. Tai yra žmonės, kurie tikrai gali įvertinti mokyklą, ir jie mus labai giria.

Priimame 10–12 vokiečių moki- nių į klasę. Vyresnėse klasėse ir dau- giau, nes tada galima sudaryti dau- giau kursų, kas lietuviams moki- niams naudingiau. O lietuvius pri- imame visus, jeigu tik jie tinkami gimnazijai. Nė vienas vokiečių ne- užėmė ir neužims lietuvių vietos.

Vokiečių – lietuvių mokykla

Nors dabar turime ir vokiečių mokinių, bet mūsų gimnazija niekad nebuvo lietuviškesnė kaip dabar. Prieš 20 metų lietuviai mokiniai atvykdavo nemokėdami lietuviškai. Jie tarpusavyje bendraudavo vokiš- kai arba angliškai. Lietuviškai kal- bant laisvalaikio metu beveik ne- girdėdavai. Reikėdavo visokiausių dalykų sugalvoti, kad mokiniai būtų priversti kalbėtis lietuvių kalba, pavyzdžiui, per talentų vakarus pre- mijuoti tik lietuviškai atliekamus pasirodymus ir pan.

Per paskutinius 7 metus gim- nazijos lietuvių mokinių skaičius svyravo tarp 80 ir 110, taigi jis buvo didesnis negu anksčiau. Ir beveik visi puikiai kalba lietuviškai. Visi bendrauja lietuviškai. Ir tie, kurie atvyksta į gimnaziją, nemokė- dami lietuviškai, tą kalbą dabar la- bai greitai išmoksta, nes visa aplin- ka lietuviška. Net dalis vokiečių mokosi lietuvių kalbos. Didžiausia mūsų problema yra naujų imigrantų vaikus ir iš Lietuvos atvykusius mo- kinius išmokyti vokiečių kalbos. Jie čia vieni užsidarę neturi progos panaudoti vokiečių kalbos žinias. Jie tuo skundžiasi, kaip ir pati Vokie- tijos LB valdyba pripažįsta. Ir todėl nesupranta Vokietijos LB valdybos pareiškimo logikos: ar, kadangi gim- nazijoje išnykęs lietuviškumas, mo- kiniai neišmoksta vokiškai?

Taigi, jeigu mūsų mokytojai ieško galimybių, kaip labiau suartin- ti mūsų lietuvių mokinius su vo- kiečiais, kaip mūsų lietuvių vaikus greičiau išmokyti vokiečių kalbos, tai nereiškia, kad mes juos norime nutautinti. Jie juk turės vokiškai lai- kyti abiturų egzaminus, kaip ir anksčiau, ir jie be vokiečių k. negalės

Vokietijoje studijuoti. O iš Lietuvos atvykusiems mokiniams būtų di- džiausia gėda, trejus ketverius me- tus pasimokius Vokietijoje, grįžti į Lietuvą be vokiečių k.

Mes, mokytojai, karts nuo karto susirenkame bendrai apmąstyti mū- sų mokyklos tikslus, aktualias prob- lemas ir ateities viziją. Ir čia vėl Vo- kietijos LB valdyba be ryšio pasiima vieno tokio pasitarimo protokolą ir jį savaip interpretuoja. Skundžiamasi, kad gimnazijos pagrindiniai tikslai yra mokinius paruošti abiturui ir jų europietiškas auklėjimas. O kas čia bloga? Yra aišku, kad mes turime lietuvių ir vokiečių mokinių, ir todėl, jeigu kalbame apie visą mokyklą, mes kalbame apie europietišką auk- lėjimą. Mes nesiekiame iš vokiečių padaryti lietuvių ir iš lietuvių vo- kiečių, arba juos kažkaip suvieno- dinti. Mes kaip tik norime išauklėti sąmoningus europiečius, kurie, išlai- kydami savo identitetą, susipažintų ir su kito krašto kultūra ir papro- čiais, išmokyti vienas kitą suprasti ir gerbti. Naujų lietuvių emigrantų vaikams mes norime sudaryti gali- mybę išmokyti ir gimtąją, ir vokiečių kalbą, kad jie integruotųsi Vokiet- ijoje ir, išlaikydami savo tautinį iden- titetą, siektų čia karjeros. Čia su vokiečiais užmegzti ryšiai gali tapti ilgalaikiais ir naudingais, kuriant savo ateitį tiek Vokietijoje, tiek Lietuvoje.

O kodėl Vokietijos LB valdybai užkliuvo mokytojų tikslas paruošti mokinius abiturui, visai nesupranta. Ar abiturą kenkia patriotizmui?

Mes džiaugiamės, kad turime vokiečių mokinių, kurie mums darbą palengvina. Antra vertus, mes juos sudominame savo kraštu ir savo kultūra, užsiauginame sau draugų Vokietijoje. Ir mes diskutuojame, kaip juos daugiau informuoti apie Lietuvą. Ir vėl VLB valdyba be ryšio cituoja a.a. Armino Lipšio įnašą šioje diskusijoje, pristatydamą jį kaip galutinę gimnaziją smerkiančią analizę. To tikslo Lipšys neturėjo.

Mes džiaugiamės, kad ir vokie- čių mokinių tėvai domisi Lietuva ir mums daug padeda. Pati Vokietijos LB valdyba turėtų jiems padėkoti už jų didelę pagalbą, ruošiant Vasario 16-osios minėjimą. Ir tegul prisime- na, kad minėjime, kai tęsėsi nesi- baigiančios kalbos, trečdalis klausy- tojų salėje buvo vokiečių mokinių tėvai.

Be to, ir finansiškai mes be vo- kiečių neišsilaikytume. Mokyklos ir bendrabučio išlaikymas kainuoja apie 1 milijoną 800 tūkstančių Ame- rikos dolerių. Mums reikia apie 200 mokinių, kad iš vokiečių Švietimo ministerijos gautume apie 50 procen- tų reikalingos sumos. Dar 7 procen- tus įneša tik vokiečiai tėvai. Apie 5 procentus susielgetaujame iš vokie- čių įstaigų ir organizacijų. Tai ne- lengvas darbas, nes niekas neprivalo mums duoti pinigų. Ir aš „dėkoju“ vi- siems, kurie man „padeda“ tuos pini- gus surinkti, šmeiždami tose insti- tucijose mūsų gimnaziją. 13 procen- tų gauname iš Lietuvos. O likusius pinigus (apie 25 proc.) surenkame iš lietuvių tėvų ir iš aukų. Didelį įnašą per visą gimnazijos istoriją mums davė BALFas ir Lietuvių fondas,

kuriems labai dėkojame.

Naujos problemos

Žinoma, laikai keičiasi, keičiasi ir sąlygos. Reikia prisitaikyti, kas nereiškia, kad reikia atsisakyti savo tikslų.

Atsiranda vis naujos problemos. Pirmoji dabar tokia: Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, Lietuvos abiturą pripažįstama ir Vokietijoje. Iš tikrųjų tuo reikia džiaugtis. Bet dėl tos priežasties dabar neatvažiuo- ja tiek daug mokinių iš Lietuvos į mūsų vyresnes klases, norėdami čia išlaikyti abiturą, kad galėtų Vokie- tijoje studijuoti. Bet čia ne direkto- rius kaltas.

Tačiau dabar registruojasi daug mokinių į žemesnes klases. Taigi mokinių nesumažės. Mes verbuo- jame, informuojame lietuvių šeimas. Kaip tik dabar išspausdinome ir plati- name du lankstinukus apie gimnazi- ją: vieną skirtą Lietuvai, kitą Vo- kietijos lietuviams. Anksčiau, kai Vokietijos LB rūpindavosi lituanis- tinėm mokyklėm ir ruošdavo vaikų stovyklas, tai ir iš ten gaudavom vai- kų gimnazijai.

Antroji problema: ligšiol beveik visi mokiniai gyvendavo bendrabuty- je. Tik keli vyresnių klasių mokiniai išeidavo gyventi į kaimą arba kitur. Taip buvo 50 metų. Dabar pasikeitė. Butai aplink Hiutenfeldą atpigo, nes išsikraustė daug amerikiečių. Vokie- tijoje didelė ūkio krizė. Ją visi jau- čiamo. Daugelis lietuvių bedarbių neturi iš ko mokėti už bendrabutį. Todėl daugelis lietuvių atsikrausto į Hiutenfeldą ir aplinkinius miestus, kad vaikus galėtų leisti į gimnaziją iš namų. Čia tėvai greičiau randa ir darbą. Dabar turime net 35 lietuvių mokinius, kurie gyvena pas tėvus, o ne bendrabutyje. Ar tas blogai? Čia ne nutautimas. Bendrabutyje dabar trūksta mokinių. Pripažįstu, tai prob- lema. Aš žinau, kad eina kalbos, kad aš turėčiau priversti lietuvių moki- nius gyventi bendrabutyje. Argi aš galiu vaikus atimti nuo tėvų ir ati- duoti bendrabučiu? Tą problemą tu- rime kitaip išspręsti ir išspręsimė. Jeigu turite konkrečių pasiūlymų, prašau patarti – laukiame.

Baigiamos pastabos

Iš viso nesupranta Vokietijos LB valdybos pastabos, kad tie laikai, kad vienas darytų sprendimus, jau praėjo. Čia man taikytas. O kokius sprendimus aš vienas padariau? Ar aš vienas pastačiau berniukų ben- drabutį, neatsiklausęs kuratorijos ir Vokietijos LB tarybos? Ar aš, niekam nieko nesakęs, atremontavau mer- gačių bendrabutį, klasių patalpas

ir pilį po gaisro? Tikrai ne. Ir šiaip mokyklos sprendimuose visuomet dalyvauja mokytojai, mokytojų kon- ferencija, kuratorija ir daugeliu atvejų mokinių bei tėvų komitetai. Žinoma, aš, kaip mokyklos vadovas, visuomet ėmiausi ir imuosi inicia- tyvos, jeigu reikia. Taip ir turi būti. Ir dabar mes, mokytojai, tėvai ir mo- kiniai, matome, kad mums trūksta patalpų. Mūsų vaikams, lietuviams ir vokiečiams, mes turime įrengti kaip reikiant gamtos mokslų kabine- tus, informatikos klase. Šiais laikais tai reikalinga. Jau kelis metus apie tai pranešu kuratorijai ir Vokietijos LB tarybai. Ir aš nekalbu tuščiai. Aš jau varstau įvairių ministerijų ir įstaigų duris, tirdamas galimybes gauti tam valdišką paramą. Ir kai aš kuratorijos valdybos pranešime Vo- kietijos LB aukščiausiam organui – Tarybai – šiais metais pranešiau, kad, atrodo, yra galimybė gauti iš vokiečių pinigų, reikėtų sudaryti statybos komisiją ir konkrečiai rū- pintis šiuo reikalu, tai aš visko tikė- jausi, bet tikrai ne Vokietijos LB valdybos pirmininko A. Šiugzdinio pastabos: „Kaip tu čia drįsti tokius dalykus siūlyti be mūsų valdybos sutikimo“.

Vasario 16-osios gimnazija ne- nyksta. Mes turime žiūrėti, kad ji liktų moderni mokykla, į kurią visi tėvai mielai siųstų savo vaikus. Ir dėl vokiečių mūsų mokyklos lietu- viškas charakteris neišnyks.

Ir ateityje mūsų mokinių ansam- blis labai gražiai pasirodys. Mūsų saviveiklininkai, ateitininkai ir Europos grupė ir ateityje praturtins gimnazijos gyvenimą. Mokiniai ir ateityje labai gražiai atstovaus Lie- tuvą ir padės formuoti Lietuvos įvaizdį Vokietijoje.

Vasario 16-osios gimnazija yra tautinės kultūros židinys. Savait- galiai ir per atostogas Bendruomenė ir visos lietuviškos organizacijos patalpas gali panaudoti lietuviš- kiems renginiams.

Apskritai faktas, kad lietuviai pajėgia išlaikyti Vokietijoje tokią gimnaziją, vokiečius stebina. Kazin kiek vokiečių ir Europos politikų vyk- tų į Hiutenfeldo renginius, jeigu čia nebūtų Vasario 16-osios gimnazijos?

Yra ir bus pakankamai lietuvių mokinių. Buvo jau žymiai mažiau. Ši gimnazija reikalinga Vokietijos lietu- viams, ir ji naudinga Lietuvai. Ir aš esu tikras, kad ir po 10 ir 20 metų ši gimnazija veiks, ir turės apie 200 mokinių – pusę lietuvių ir pusę vo- kiečių. O savo oponentus galiu nu- raminti: tada aš direktorium jau ne- bebūsiu.

Andrius Šmitas

Vasario 16-osios gimnazijos
direktorius

“Neringos” Stovyklos

LIETUVIŲ KALBA

Birž. 18-24d.d. – Dvikalbė stovykla studentams
Liepos 2-8 d.d. – Šeimų stovykla
Liepos 9-23 d.d. – 7-16m. vaikams
Liepos 23-29 d.d. – Tėsinys 13-16m. vaikams
Rugpj. 20-27 d.d. – Aštuonios Meno Dienos
Neringoje Suaugusiems

LIETUVIŲ KILMĖS STOVYKLAUTOJAMS ANGLŲ KALBA

Birželio 24-28 d.d. – Šeimų stovykla
Liepos 30-Rugpj. 12d.d. – 7-16m. vaikams
Liepos 12-19 d.d. – Tėsinys 13-16m. vaikams

info@neringa.org * www.neringa.org * 978-582-5592

Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Seserimis organizuoja ir pranda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje Vermonte

Valdovų rūmų paramos komitetas JAV
Royal Palace Restoration Committee for the U.S.A.

VALDOVŲ RŪMŲ ATKŪRIMO DARBAI

Valdovų rūmų atkūrimas vyksta sparčiai. Žvelgiant iš Katedros aikštės matosi beveik jau pabaigtas pietų korpusas. Iki gegužės mėnesio pabaigos bus pastatyti pastoliai ir prasidės korpuso tinkavimo darbai. Išstinkavus, Valdovų rūmai sudarys gražų spalvinį ansamblį su Katedra. Taip pat atstatomi ir kiti korpusai. Baigiamas iškelti vakarų korpusas, kuris glaudžiasi prie Katedros. Į rytų korpusą bus integruotos iki mūsų dienų išlikusios rūmų dalys. Po rūmų demontavimo 1801 metais, ant rytų korpuso dalies buvo pastatytas klasicistinio stiliaus gyvenamasis namas. Atlikus tyrimus paaiškėjo, jog šio pastato sienos iki antro aukšto yra originalus rūmų mūras ir kartu išliko autentiški rytų korpuso rūšiai. Tik šiaurės korpusas, kuriame bus įrengta teatrinių ir koncertinių renginių salė su autonominiu įėjimu, bus atstatomas paskutinis, kai jau nebereikės statybų technikos vežti į kiemą. Iš kiemo pusės galima matyti, kad pietų korpuso stogas jau pradėtas dengti

vario skarda. Per kelerius metus ši skarda oksiduosis ir įgaus tokią pačią pilką juodą spalvą kaip Katedros stogo.

Valdovų rūmų rytų korpuso pirmame ir antrame aukštuose, iš viso keturiose menėse, jau yra susklausyti gotikos skliautai. Kartu svarstomas ir interjerų projektas, kuris susidaro iš architektūrinės ir mobiliosios dalių. Istorikai ir archeologai apibendrina radinių medžiagą ir pateikia architektų grupei pasiūlymus, kokioje menėje ar kokiam korpusui yra rastos interjerų detalės ir kaip jas būtų galima panaudoti atkuriant architektūrinį interjerą — langus, duris, lubas, grindis ir krosnis.

Kartu su statybomis toliau vyksta ir archeologiniai tyrimai. Daugiausia dėmesio šiuo metu skiriama kiemo tyrimams. Yra nuspręsta po Valdovų rūmų kiemu įrengti lankytojų priėmimo ir paskirstymo terminalą, kuriame tilptų rūbinės, kasos, suvenyrų parduotuvė ir auditorija. Tiriant kiemą buvo rasta dar anks-

„Tau, mano mamyte, pirmieji pirmieji žiedai!“ — vaikų šokių teatras kviečia visus į nuostabų koncertą gegužės 7 d. 2 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, Fondo salėje, 14911 127th Street, Lemont.

tyvesnių nei atstatomi Valdovų rūmai statinių liekanų. Būtent terminalas leis eksponuoti šiuos kiemo radinius rūmų lankytojams. Taigi lankytojai, atėję į Valdovų rūmus, pirmiausia pateks į terminalą ir tada galės rinktis iš keturių pagrindinių numatomų maršrutų. Šie maršrutai daugmaž sutampa su keturiais rūmų korpusais. Terminalas taip pat leis išsireikšti ir galimų didelių lankytojų srautų paskirstymą. Kadangi šie keturi maršrutai vienas su kitu nesikerta, tai vienu metu rūmuose galės vykti atskiri renginiai: pvz., šiaurės korpuso salėje koncertas, rytų korpuso

trečiajame aukšte konferencija, ir lankytojai ramiai galės apžiūrėti ekspozicijas. Vakarių korpusas numatomas keičiamoms parodoms ir įrengtas pagal tarptautinius muziejinkystės standartus, kad būtų galima į Lietuvą atvežti ypatingos vertės eksponatus.

Visus Valdovų rūmų korpusus planuojama atstatyti iki 2008-ųjų metų ir tada pradėti interjerų įrengimo darbus. Valdovų rūmų atidarymas įvyks 2009-ųjų metų liepos 6 dieną.

VR Paramos fondo ir VR Paramos komitetas JAV info.

VIVA, CENTRAS!

Alberto Glavinskas dailiai pritaiko ir kantriai klijuoja plyteles, dr. Romualdas Povilaitis sodina krūmelius, stato laiptelius, Algis Rugienius tikrina PLC Jaunimo rūmų grindis, darbuotojai krausto stalus — visi stropiai ruošiasi didžiajam Pasaulio lietuvių centro pokyliui.

Pagaliam, balandžio 22 d. vakarą susirinko 523 puošniai apsirengę, pakiliai nusiteikę Pasaulio lietuvių centro, Lemont, IL, rėmėjai. Ypatiną buvo ne tik, kad tai buvo kas antrus metus rengiamas didysis PLC paramos pokylis, bet ir tai, kad jis rengiamas naujoje Jaunimo rūmų salėje! Pokylio rengimo komiteto pirmininkė Rita Riškienė ir komiteto narės Pranutė Domanskienė, Dana Gylienė, Alė Lelienė, Linda Rugienienė, Daiva Majauskienė, Žibutė Pranckevičienė ir Daina Siliūnienė džiaugėsi svečių gausa gražiai išpuoštoje salėje.

Susirinkusius pasveikino ir programą pravedė Vytautas Čuplinskas. Kunigas Jaunius Kelpšas palaimino naująją salę, o kun. Algirdas Paliokas, SJ, sukalbėjo maldą prieš valgį. Asmeniškai sveikino LR ambasadorius Vygaudas Ušackas, kuris taip pat perskaitė LR prezidento Valdo Adamkaus sveikinimą. PLC tarybos pirmininkas Algis Rugienius dėkojo susirinkusiems ir išreiškė gilią padėką visiems, kurie pinigėmis aukomis ar savo darbu prisidėjo prie Jaunimo rūmų idėjos įgyvendinimo. Jaunimo rūmų statybos pirmininkas dr. Donatas Siliūnas taip pat dėkojo talkininkams, pabrėždamas, kad rezultatas yra daugelio darbo vaisius ir linkėjo, kad visi toliau remtumėm Pasaulio lietuvių centrą, svarbų lietuvių išlaikymo židinį.

Neseniai susibūrusi humoro ir satyros grupė „Ša“ buvo pakviesta

Naujosios salės atidarymu džiaugiasi Viktoras Kučas, Dalia ir Kęstutis Ječiai. Indrės Tijūnėlienės nuotr.

atlikti trumpą programą, o po to svečiai gardžiavosi Aldonos Šoliūnienės paruošta vakariene, gardžiavosi Daivos Majauskienės iškeptais tortais, „Racine Bakery“ paaukotais pyragaičiais bei „Bravo“ vaisiais. Šokiams grojo brolių Švabų grupė.

Išties vakarą veikė tyliosios varžytinės, kur buvo galima laimėti labai vertingų ir įdomių prizų. Pardavinėjami loterijų bilietai buvo medžių lapų formos. Tie lapai su aukotojų vardais buvo kabinami ant scenoje pastatyto dr. Rasos McCarthy suprojektuoto medžio. Kai medis „aplipo“ lapais buvo traukiami laimėjimai — „gift certificates“, į restoranus ir viešbučius (500 dol. vertės) bei šokolado ir visokių skanumynų pintinės (150 dol. vertės).

Savaniai Darius Barkauskas, Linas Čepena, Aleksas Kisieličius, Rasa Milo, Ray Novak, Paul Genčius, Ed Bendoraitis, Arūnas Karalis, Justinas Riškus, Rytas Vygantas,

Steve Bendoraitis, Dainius Dumbrys aptarnavo ištroškusius.

Loterijos bilietus platino jaunieji talkininkai Žara Kisieliūtė, Gintas Kušeliauskas, Rita Kušeliauskaitė, Mikutis Leipus, Justas Lelis, Julius Lietuvninkas, Vija Lietuvninkaitė, Andrius Lietuvninkas, Inga Milo, Emilija Pranckevičiūtė, Juozas Pranckevičius, Robertas Senkevičius, Aleksas Siliūnas, Andrytė Siliūnaitė, Daiva Siliūnaitė, Kęstutis Žilys ir Ieva Juozapaitytė.

Vakaro programos ir reklamų knygelę paruošė Pranas ir Žibutė Pranckevičiai.

Puota „Viva!“ jau praeityje, bet rūpesčiai Pasaulio lietuvių centro išlaikymu nesibaigia. Kad centras visiems lietuviams ilgai ir tinkamai tarnautų, reikia ne tik dėmesio, bet darbo, aukų ir geravalių savanorių.

Tegyvuoją Pasaulio lietuvių centras.

Daina Siliūnienė

Vija Lietuvninkaitė, Ieva Juozapaitytė ir Andrija Siliūnaitė darbuojasi centro labui. Pirmoje eilėje — Eglė ir Vytautas Juozapaičiai. Indrės Tijūnėlienės nuotr.

PRISIMENANT JONĄ PETRONĮ

Jonas Petronis

Aŭa Jonas Petronis, išgyvenęs garbingus 83 metus, baigė savo žemišką kelionę ir peržengė į Anapus 2005 m. gegužės 4 d. Los Angeles, palikdamas liūdinčią šeimą, visuomenę ir nesuskaiciuojamą kiekį gerų darbų.

Jonas gimė 1921 m. gruodžio 18 d. Miklausių kaime, Budveičio parapijoje, Juozo ir Onos Petruškevičių šeimoje. Pasiraukęs iš Lietuvos 1944 metais, atsirado Vokietijoje, Kressboden Bodensee. Ten jis įsijungė į lietuvišką vieklą. Tas veiklumas jį sekė visą gyvenimą.

Emigravęs į JAV, pirma į Paterson, NJ, paskui, susisiekęs su Vokietijoje sutiktais draugais Cleveland, OH, vėl įstojo į „Čiurlinio“ ansamblį. Po kiek metų, nusibodus šaltam orui, Jonas iškeliavo į saulėtą Kaliforniją. Jis visad sakydavo, kad, „jei noriu sniego, važiuosiu pas jį, bet sniegas čia nėra kviečiamas“.

Ir Los Angeles mieste jis lietuviškos veiklos neapleido. 28 metus eidamas pirmininko pareigas, Jonas, kartu su darbingomis valdybomis, iš skolų ištraukė ir atstatė Los Angeles Lietuvių tautinius namus. Tie Lietuvių tautiniai namai, kartu su Šv. Kazimiero parapijos patalpomis, yra Los Angeles lietuviš-

kos veiklos centrai, jie Jonui buvo lyg antrieji namai.

Jonas vis stengėsi, kad lietuviška veikla, ypač jaunimo, gyvuotų bei rūpėtų. Kai atėjo laikas rinkti lėšas Europoje 1979 m. vykusiame Jaunimo kongresui, Jonas Petronis su kolektyvu suorganizavo Los Angeles Jaunimo sąjungos „Viva Europa“ gastroles po pagrindines JAV lietuviškas apygardas.

Dievo apdovanotas gražiu tenoro balsu, jis prisidėjo prie vyrų okteto, Šv. Kazimiero parapijos choro ir net atliko „Carnero“ vaidmenį „Čigonų barono“ spektaklyje 1976 metais.

Jonas vedė ukrainiečių kilmės žmoną Julia Gyopos ir jai buvo įkvėpęs savo lietuvišką dvasią. Kartu jie užaugino du vaikus. Abu vaikai taip yra veiklūs lietuviškoje visuomenėje, ypač su skautais.

Dukra Daina, ištekėjusi už Virgilijaus Kaspučio, gyvena Kalifornijoje ir augina dukrytes — Niną ir Julytę. Sūnus Dainius vedė Nidą Bichnevičiūtę ir neseniai įsikūrė Čikagos priemiestyje, kur jie š.m. kovo mėnesį susilaukė dukrytės Laros.

Širdyje ir mintyse aŭa Jonas Petronis visuomet liks su mumis.

Marti

Sportas

ISPANIJOS LIETUVIAI VARŽYSIS KREPŠINIO AIKŠTĖJE

Gegužės 6–7 d. Nijare (Almerijos provincija) Lietuvių Bendruomenė Andalūzijoje ir Ispanijos Lietuvių Bendruomenė organizuoja II gatvės krepšinio turnyrą 3x3, skirtą Motinos dienai paminėti.

Turnyrui jau užsiregistravo daugiau kaip 20 Alikantės, Valensijos, Andalūzijos, Madrido ir kitų Ispanijos provincijų lietuvių komandų. Gatvės krepšinį žais lietuvių vyrų ir moterų komandos. Vieną komandą

sudarys mažiausiai 4 dalyviai.

Turnyrą rengia Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (TMID) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Nijaro (Almerija) savivaldybė, vietinės sporto mokyklos.

Turnyro nugalėtojai atstovaus Ispanijos lietuviams š.m. gegužės 26–28 d. Punske (Lenkija) vyksiančiame IV Europos lietuvių jaunimo krepšinio turnyre.

TMID Užsienio lietuvių skyrius

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

A ū A ANELEI RASTIS

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiu vyrą VLADĄ, sūnus REGIMANTĄ, ARŪNĄ ir VYTAUTĄ bei visus artimuosius.

Jonas Gibaitis
Advokatas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A ū A ANTANINA STRAVINSKIENĖ GIRDZIJAUSKAITĖ

Jau praėjo vieneri metai, kai 2005 m. gegužės 9 dieną mirė mylima žmona, motina ir močiutė. Nors laikas bėga, mes jos niekada neužmiršime.

Minėdami šią liūdną sukaktį, melsimės šv. Mišių aukoje gegužės 13 dieną 11 valandą ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 2345 West 56th St., Čikagoje.

Po šv. Mišių vyksime į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, 37A sekcija, 9 blokas, 25 sklypas. Ten bus pašventintas paminklas.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti ir prisiminti a.a. Antaniną maldoje.

Liūdintis vyras Klemensas, dukros Nijolė ir Vida su vyru Ray, anūakai Elizabeth ir Raymond

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

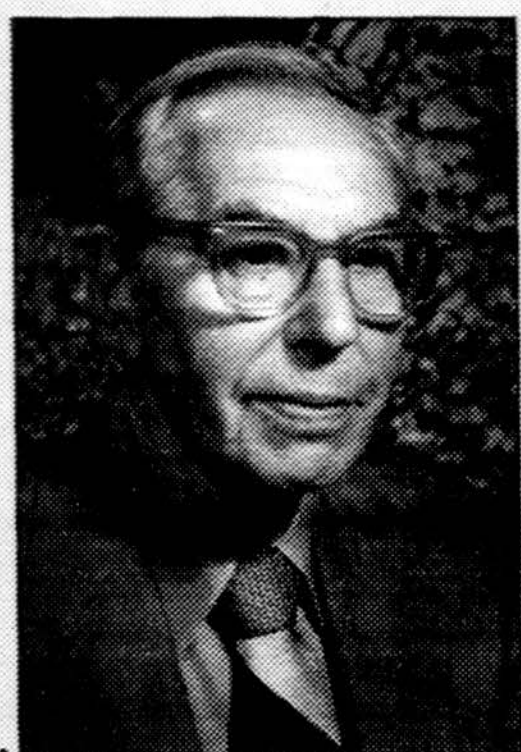
1-773-523-0440; 1-708-873-0500

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nikodemus Kulys,

garsus lietuvių išeivių muzikas, vargonininkas, chorvedys, muzikos mokytojas ilgus metus gyveno ir dirbo JAV. Prisiminti ir pagerbti garsų muziką Nikodemą Kulį savo maldoje kviečiame gegužės 7 d., sekmadienį, 8 val. r. per šv. Mišias šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

♦ **Pietūs vieninteliam išeivijoje** lietuviškam dienraščiui „Draugas“. JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba kviečia visus pietums su „Draugu“. Pietūs įvyks gegužės 7 d., sekmadienį, šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., 11 val. r. Visi norintys, kad „Draugas“ būtų sveikas ir gražus, ateikite ir dar savo draugus pasikvieskite.

♦ **Lietuvių operos valdyba** apgailestauja, kad jubiliejiname Lietuvių operos leidinio programoje buvo praleistos kai kurių mecenatų pavardės. Nelia Paulauskaitė paaukojo 500 dol., Marius Prapuolenis — 250 dol. Operos valdyba atsiprašo aukotojų ir dėkoja už aukas.

♦ **Sekmadienį, gegužės 7 d., Jau** nimo centro kavinėje po 10:30 val. šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje, 12 val. p.p. bus rodomas naujas filmas „Kelias į Šiluvą“, sukurtas Lietuvoje. Apie šv. Marijos šventovę Šiluvoje pasakos ir į klausimus atsakys seselė Pranciška. Filmą bus galima įsigyti. Vaisinsime gardžiais cepelinais. Visus maloniai kviečiame.

SKELBIMAI

● **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir invalidams vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukoj: Mindaugas ir Irena Jankauskai \$100 Rasos Miklienės gimtadienio proga; Dalia ir Liudas Šleniai \$25 a.a. Otilijos Marchertienės atminimui; tęsiant vaiko metinę paramą Henry Stasas \$40, Rita ir Charles Rackmil \$20; dr. Remigijus Gaška \$5,000 studentų paramai; Feliksas ir Janina Bobinai \$100. Labai ačiū. **„Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid)**, 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

● **Lietuvos Našlaičių globos komitetas** yra gavęs šias aukas paremti našlaičius: \$11,700: šv. Juozapo parapija (Scranton, PA). \$500: Elizabeth Chapel (Grayslake, IL). \$300: Algimantas Svilas (Cotuit, MA); Raymond ir Danutė Puodžiūnai (Lockport, IL). \$200: Genė Čyvas (St. Pete Beach, FL); Bernard M. Terway (Spring, TX); JAV LB Waterbury apylinkė (CT); Walter Wengel (Richboro, PA). \$175: Andrea Wea-

ver (Brooklyn, MI). \$150: Sigutė Mikrut (Lake Bluff, IL); Juozas ir Birutė Kasperavičius; Lietuvos Dukterų draugija (Chicago, IL); Marija Almenas (College Park, MD); Joseph Laukaitis (Bethesda, MD); dr. Arnold Grushnys (Wichita, KS); Amerikos Lietuvių Respublikonų Illinois lyga (Elmhurst, IL); Joana Balsis (Monroe, MI); Egidijus J. Zilonis (Parkville, MD); Vandelinas Domanskis (Jupiter, FL); Anthony ir Danutė Bobelis (Massapequa Park, NY); Julie Skurdenis (Bronxville, NY); Lemon Bay High School (Englewood, FL); Leo Maskaliūnas (Palos Heights, IL); Patricia Zakiewicz (Atkinson, NH). \$100: Neringa Raila (Los Angeles, CA); Dorothy Dumb (per Jeanne Dorr, Far Rockaway, NJ). \$50: anoniminė auka (gauta per Microsoft Giving Campaign, Princeton, NJ).

A.a. Stefos Grinkenis atminimui, Kenneth ir Gretchen Johnson (Lake Forest, IL) paaukojo \$50.

Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos! **Lietuvos Našlaičių Globos komitetas (Lithuanian Orphan Care, Inc.)**, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-476-2655. Fed. Tax ID #36-4124191.

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases,
civil cases and DUI

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių

Specialistas.

Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS

AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603

Galimos konsultacijos šeštadieniais

NUOMA

Union Pier, MI, netoli ežero

išnuomojamas 2 mieg.

vasarnamis vasaros sezonui

arba pagal susitarimą.

Tel. 630-719-1905

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, IL 60629

Tel.: 773-585-9500

DRAUGO FONDAS LAUKIA NAUJŲ NARIŲ IR RĖMĖJŲ

Greitai prabėgo vienas vajeus mėnuo. Draugo fondas laukė sugrįžtančių vajeus vokų. Į šio pavasario vajeus laiškus daugiausia atsiliepija senieji Draugo fondo nariai, rėmėjai, bet skaičius nėra didelis. Gal dėl to, kad pašto patarnavimas yra blogas ir net pirmos klasės laišškai keliauja ilgai. O ką bekalbėti apie paties dienraščio pristatymą? Daugelis „Draugo“ skaitytojų skundžiasi negauną laikraščio laiku, o tolimesni lietuvių telkiniai laukia net savaitę ar ilgiau. Tenka pabrėžti, kad dienraštis iškeliauja į paštą kiekvieną dieną tuo pačiu laiku, t.y. 2 val. p.p. Ar lyja, ar sniega, ar dėl blogo oro elektra sustoja, bet dienraštis rūpestingai išsiunčiamas laiku.

Vajeus atsiliėpimų skaičius yra labai svarbus, lygiai kaip svarbios yra „Draugo“ prenumeratos. Be abejo, toliau auginant Draugo fondą labai svarbu ir čekių dydis, rašomas

pagal aukotojo galimybes. Kiekvienas atsiliėpimas į vaju yra svarbus, tuo parodomas geranoriškos pastangos išlaikyti lietuvišką dienraštį, išlaikyti tarpusavio ryšį.

Galima džiaugtis dėl pasisekusio „Pilėnų“ operos spektaklio. Prie to, kaip kiekvienais metais, daug prisidėjo nuolatiniai skelbimai „Drauge“. Tas parodo, kaip svarbu išlaikyti tą ryšį per „Draugą“, kaip svarbu auginti Draugo fondą, kuris reikalingas „Draugo“ leidybos paramai.

Draugo fondas dėkoja tiems DF pavasario vajeus aukotojams, kurie savo aukas jau atsiuntė, bet laukiame tų, kurie dar nespėjo paremti Draugo fondo. Dar yra likę du pavasario vajeus mėnesiai. Dar yra daug tokių, kurie nėra Draugo fondo nariais. Jie kviečiami tapti nariais, garbės nariais bei rėmėjais.

Marija Remienė
DF pirmininkė

NAUJI ĮNAŠAI DRAUGO FONDE

Su 200 dolerių:

Julius Dziugas Staniškis, iš viso 400 dol., Macedonia, OH.

Kazys ir Danutė Paškoniai, **garbės nariai**, iš viso 5,200 dol., Eastlake, OH.

Dr. Nelė ir Gerardas Juškėnai, **garbės nariai**, iš viso 6,400 dol., Cleveland Heights, OH.

Su 100 dolerių:

Ina ir Jonas Kasis, **garbės nariai**, iš viso 1,300 dol., Orland Park, IL.

Joana Drukteinis, iš viso 100 dol., Omaha, NE.

Elena Eduardas Olšauskai, iš viso 700 dol., Berwyn, IL.

Irena Sušinskas, **garbės narė**, iš viso 1,200 dol., Cleveland, OH.

Eugenijus ir Irena Vilkai, **garbės nariai**, iš viso 2,100 dol., Valencia, CA.

Jonas ir Janina Mikulioniai, **garbės nariai**, iš viso 2,200 dol., Sterling Hts, MI.

Dr. Jonas ir dr. Ona Daugirdai, **garbės nariai**, iš viso 2,100 dol., Burr Ridge, IL.

Birutė Prasauskienė — a+a Algimanto Prasausko atm., **garbės narė**, iš viso 1,200 dol., Lomita, CA.

Gediminas ir Sigutė Damašiai, **garbės nariai**, iš viso 1,100 dol., Libertyville, IL.

Su 70 dolerių:

Apolonija Andriušienė — Broniaus atm., **garbės narė**, iš viso 1,530 dol., Orland Park, IL.

Su 60 dolerių:

Kęstutis Keblys, iš viso 485 dol., Baton Rouge, LA.

● Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai per

Mazosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukoj: \$200 Arvidas J. Trumpjonas. \$100 Juozas Kazickas, Valentinas Šernas. \$50 Eric ir Aldona Ahlm, Ona Kartanas, Dalia Šlenienė, Jonas Vasys. \$30 Eugenia Pakulis. \$25 William G. Burimaukas. Dėkojame visiems rėmėjams. **„Karaliaučiaus krašto lietuvių“**, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

Su 50 dolerių:

Algimantas Druseikis, iš viso 300 dol., Rochester, NY.

Veronika Paovienė, **garbės narė**, iš viso 1,750 dol., Grand Rapids, MI.

Kostas Stankus, **garbės narys**, iš viso 2,175 dol., Homer Glen, IL.

Jurgita Gvidas, iš viso 150 dol., Naperville, IL.

Janina Cukurienė, **garbės narė**, iš viso 2,050 dol., Chicago, IL.

Ona Michelevičienė, iš viso 600 dol., St. Petersburg Beach, FL.

Dr. Antanas Suziedėlis, iš viso 325 dol., Washington, DC.

A. ir D. Basiulis, iš viso 150 dol., Redondo Beach, CA.

Vaclovas Laukaitis, iš viso 850 dol., Baltimore, MD.

Su 25 doleriais:

Izabela Naujalis, iš viso 150 dol., Cicero, IL.

Liudas ir Albina Ramanauskai, iš viso 575 dol., Oak Lawn, IL.

Su 20-10 dolerių:

Aleksandras Verikas, iš viso 100 dol., Racine, WI.

Stasys ir Marytė Erlingiai, iš viso 150 dol., Dearborn Hts., MI.

Petronilla Mesec, iš viso 260 dol., Waukegan, IL.

Valerija ir Jonas Pleirys, iš viso 505 dol., Chicago, IL.

Romana Paulius, iš viso 410 dol., Montague, MI.

Stasys Ruibis, iš viso 320 dol., Oak Lawn, IL.

L. ir K. Kizlauskai, iš viso 25 dol., W. Bloomfield, MI.

Maria Jasėnas, iš viso 10 dol., Medford, NJ.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais

įmokejimais ir prieinamais

nuosimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Savings,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747.